

RAPPORT OG PLANER (2008 – 2009)

HØGSKOLEN I ÅLESUND

1. INNLEDNING	2
2. RESULTATRAPPORTERING FOR 2008	3
2.1 Utdanning.....	3
2.2 Forskning og utvikling	17
2.3 Samfunnets behov.....	21
2.4 Personal, HMS og økonomiforvaltning	25
2.4.1 Rapportering om styrets arbeid.....	29
2.4.2 Økonomi - regnskap 2008.....	30
2.4.3 Rapportering om forvaltning av fullmakter.....	31
2.4.4 Bygg og leie.....	32
2.4.5 Miljøspørsmål/miljøledelse	32
2.4.6 Samfunnssikkerhet og beredskap.....	33
3. PLANER FOR 2009	34
3.1 Plan for virksomheten 2009	34
3.1.1 Utdanning.....	34
3.1.2 Forskning og utvikling.....	42
3.1.4 Samfunnets behov.....	46
3.1.5 Personal- og økonomiforvaltning.....	51
3.2 Plan for tildelt bevilgning for 2009	57

1. INNLEDNING

Et særtrekk ved Høgskolen i Ålesund (HiÅ) er at vi er tett på sentrale næringsklynger og helsevesen, føler på deres behov og utvikler oss i tett samspill med arbeidslivet. Dette særpreget ønsker vi å ta vare på og videreutvikle. Denne institusjonsprofilen gjenspeiles på alle våre fire institutter – Institutt for teknologi- og nautikkfag, Institutt for helsefag, Institutt for biologiske fag og Institutt for internasjonal markedsføring.

Internasjonaliseringen av næringslivet på Nordvestlandet har ført til at kompetanse er en kritisk faktor for den videre utviklingen av regionen. Dette avspeiler seg i høgskolens visjon om å være en regionalt forankra og internasjonalt orientert høgskole. Nyskaping og regional utvikling er tatt inn i strategiplanen som en av hovedaktivitetene ved høgskolen i tillegg til undervisning, forskning og utviklingsarbeid. Høgskolens fagområder avspeiler i betydelig grad den sterke posisjon som maritime og marine næringer har på Nordvestlandet.

HiÅ gir tre-årige bachelorutdanninger innen sykepleie, maritim utdanning, bioingeniør, og flere ingeniørutdanninger. Høgskolen gir også tre-årig bachelorutdanninger innen marin bioteknologi, havbruk, matteknologi, innovasjonsledelse og entreprenørskap og eksportmarkedsføring, økonomi og administrasjon og handels- og serviceledelse. HiÅ samarbeider med Høgskolen i Molde om bachelorstudium i internasjonal logistikk i Ålesund. I 2009 vil vi også tilby bachelorutdanning i handels- og serviceledelse lagt til Høgskolesenteret i Kristiansund. Høgskolen tilbyr flere årsstudier og videreutdanninger i helsefag.

Høgskolen har startet en prosess for å få fram en utviklingsstrategi rettet inn mot maritime og marine næringsklynger og mot helsevesen. Prosessen skal resultere i en utviklingsplan som har et 4-5 års perspektiv. Det er også åpning for nyskaping som ligger utenfor disse klyngene. Høgskolens styre vil behandle ny strategiplan i løpet av 2009.

I tråd med økende kompetansebehov i regionale næringsklynger ønsker HiÅ å etablere relevante og etterspurte mastergradsstudier. Mastergradsstudium i Produkt og systemdesign startet høsten 2008. Mastergradsstudium i Skipsdesign arbeider vi målrettet med for å få godkjent av NOKUT. Disse mastergradsstudiene i teknologifag er sentrale elementer i den tidligere omtalte utviklingsstrategien for maritim næringsklynge.

En forholdsvis stor del av høgskolens aktivitet i 2008 har vært knyttet opp mot ekstern finansiert virksomhet. Dette dreier seg om bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet, samt kursvirksomhet finansiert med egenandeler. Volumet på denne aktiviteten har bidratt sterkt til å opprettholde, og til en viss grad styrke, høgskolens avsetning til virksomhetskaptal.

For 2009 har høgskolen endret kategorisering som følge av nytt reglement (KD sitt rundskriv F-20-07). All kursvirksomhet finansiert med egenandeler utgjør 54 % av planlagt eksterntfinansiert virksomhet i 2009. I og med at denne virksomheten omdefineres som en del av høgskolens ordinære drift, vil dette redusere høgskolens mulighet til å opprettholde et kritisk nivå på virksomhetskaptalen.

Hoveddelen av bygningsmassen ved HiÅ er fra 1999 og er godt egnet til formålet. Vi har et flott hovedbygg. Laboratoriebygget er imidlertid i dårlig forfatning. Rehabilitering av dette bygget eller nybygg er nødvendig.

2. RESULTATRAPPORTERING FOR 2008

2.1 UTDANNING

SEKTORMÅL 1: *Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap*

Hovedtrekk resultater utdanning 2008:

Datatype	2008	Endring fra 2007
Studiepoeng	1167	- 19
Kandidattall	281	+ 14
Søkertall	4982	+ 394
Opptakstall	943	- 2
Registrerte studenter	1672	+ 102

Virksomhetsmål 1.1 (KD)		Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Antall primærøkere per studieplass ¹	1,5	1,6	1,5	1,6	1,7
KD	Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder:					
	- Sykepleierutdanning	87	102	111*	76	105
	- Bioingeniørutdanning	25	25	22	27	25
	- Ingeniørutdanning (to- og treårig)	90	80	65	72	86
	- AIO-utdanningene				30	30
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	241	284	267*	281	290
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	417	577	740*	604	610
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	15	218	339*	300	245

* Resultatet på antall eksaminerte kandidater og antall studenter som har fullført studieprogram er for 2007 beregnet for 13 måneder (01.01.2007 til 31.01.2008), mens tallene for tidligere år er på 12 måneder (kalenderåret). Dette er for å tilpasse rapporteringen til krav fra Kunnskapsdepartementet. For 2007 utgjør dette 7 kandidater (på sykepleie), 71 studenter på BFV og 48 studenter på EFV. Dette utgjør totalt 119 studenter, derav 7 kandidater. Fra 2008 er rapportering på 12 måneder igjen, men da fra 01.02.2008 til og med 31.01.2009.

Søkertall

De fleste av høgskolens studietilbud utlyses med opptak i høstsemesteret. Sammenlignet med 2007 hadde HiÅ i 2008 en økning på 394 søkere, dvs. 8,6 %. Økningen kom i hovedsak på studier som var lyst ut gjennom Samordna opptak. Dette gjenspeiltes i antall primærsøkere, hvor høgskolen hadde 14,3 % flere enn i 2007. Endringene i antall 1. prioritetssøkere fordelte seg slik:

Studiotype	Endring i antall	Endring i %
Ingeniørutdanningene	16	+ 12,7 %
Sykepleierutdanningen	25	+ 14,2 %
Biologi og Marin biologi	8	+ 32,0 %
Økonomisk administrative utdanninger	22	+ 6,2 %
Maritim utdanning	42	+ 93,3 %
Bioingeniør	-3	- 10,7 %
Sum	108	+ 14,3 %

Studiet i Handels- og serviceledelse ble i 2007 lyst ut lokalt, mens det i 2008 ble utlyst gjennom Samordna opptak. Studietilbudet hadde 47 førsteprioritetssøkere. Dette utgjorde nesten halvparten av økningen i førsteprioritetssøkere.

Opptakstall og registrerte studenter

Samlet opptakstall for 2008 var omtrent som i 2007. Institutt for biologiske fag tok opp 50 % flere studenter (20 studenter) enn året før. Økningen kom på Bioingeniørutdanningen og årsstudiet Biologi med kjemi. Institutt for teknologi og nautikkfag økte også opptakstallene i 2008. Dette skyldtes det nye mastergradsstudiet i ingeniørfag i Produkt- og systemdesign og større opptak på Nautikkstudiet.

Institutt for internasjonal markedsføring hadde en nedgang i opptakstallet, og årsaken var at færre ble tatt opp til språkstudier i utlandet.

Høsten 2008 var det registrert 1604 studenter på egenfinansierte tilbud, dvs. 7 % flere enn høsten 2007. Samlet studenttall hadde ikke endret seg fra 2007 til 2008. Det var små variasjoner i antall registrerte studenter på de ulike studiene. Endringene i samlet studenttall skyldtes nye kull på studiene Økonomi og administrasjon, Handels- og serviceledelse og Y-veien i ingeniørutdanningene. I tillegg var mastergradsstudiet nytt av året. Eksternfinansierte studier hadde en liten nedgang, fordi det ikke ble gjort opptak til Karriereveiledning og Kreftskykepleie høsten 2008.

Effekter av spesielle rekrutteringstiltak

TRES, Y-veien og Forkurs for ingeniør- og maritim utdanning ga ønsket virkning for ingeniørutdanningene, og høsten 2008 hadde høgskolen fylt alle ingeniørplassene.

- 28 av studentene på forkurset fortsatte på et av ingeniørstudiene ved høgskolen
- 26 studenter begynte på Y-veien på ingeniørutdanningene.
- Til sammen 17 studenter ble tatt opp til TRES (tre semesters studieordning) på ingeniørutdanningene.

Det var svak søkning til marine fag og til bioingeniørutdanningen. Sommerkurs i matematikk og biologi ga til dels store utsalg studietilbudene ved Institutt for biologiske fag, selv om tallene var små for høghskolen totalt sett. I alt 13 studenter gikk kvalifiseringskurs i matematikk og/eller biologi. Av disse begynte 7 på bioingeniørutdanning, og 6 startet på ett av instituttets andre studier.

Opprettelse og nedleggelse av studier eller fagtilbud

Høsten 2008 startet høghskolen opp sitt første mastergradsstudium: Mastergradsstudium i ingeniørfag i produkt- og systemdesign. Studiet er lyst ut med opptak både til disiplinbasert og til erfaringsbasert mastergrad. Det ble tatt opp 20 studenter på disiplinbasert løp og 3 studenter på erfaringsbasert løp. Høghskolen er godt fornøyd med opptaket.

Antall uteksaminerte kandidater på utvalgte områder

Kandidattall for utvalgte utdanninger:

Utdanninger	DBH 2007	Resultatmål	DBH 2008
Sykepleierutdanning	111	100	76
Bioingeniørutdanning	22	20	27
Ingeniørutdanninger	65	78	72

I 2008 uteksaminerte Høghskolen i Ålesund flere kandidater enn resultatmålet for bioingeniørutdanningen. Ingeniørutdanningene hadde en økning i forhold til 2007, men lå litt under resultatmålet. Sykepleierutdanningen hadde en nedgang og kom godt under resultatmålet.

Hvilke områder er utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmål 1.1 størst?

Rekrutteringen til studiene på Institutt for biologiske fag og da spesielt de marinbiologiske tilbudene, var ikke tilfredsstillende. Dette var ikke enestående for HiÅ. Tendensen var den samme for andre høghskoler med tilsvarende utdanninger, for eksempel høghskolene i Bergen og Bodø. Høghskolene kan trolig ikke snu dette alene.

Tiltak som kan endre på dette, må gjennomføres sammen med næringene. Det gjelder bl.a. økt fokus på sektorens behov for arbeidskraft og økt fokus på de spennende utfordringene innenfor disse fagområdene. Høghskolen har gjennom flere år jobbet målrettet med rekruttering til disse studiene, og målet er at den langsiktige satsingen skal gi resultater. Satsing på sommerkurs har hatt en viss effekt. I tillegg har høghskolen årlig arrangert omfattende laboratedager hvor mange avgangsklasser ved videregående skoler i fylket har deltatt.

Utviklingen i antallet uteksaminerte kandidater fra sykepleierutdanningen er negativ, og må følges nøye. Det må settes inn tiltak for snu dette.

Virksomhetsmål 1.2 (KD)		Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	41,1 (landssnitt 44,9)	43,7 (landssnitt 45,0)	46,9 (landssnitt 44,9)	44,0 (landssnitt 42,9)	46,9
KD	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling	19,3 (landssnitt 17,2)	18,9 (landssnitt 16,8)	18,1 (landssnitt 16,6)	17,2 (landssnitt 16,5)	18,5
HiÅ	%-andel kandidater uteksaminert på normert tid			51	53	60
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV)			69	66	70
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV)			90	90	90
HiÅ	%-andel av hovedprosjekter/ bacheloroppgaver i samarbeid med regionalt nærings-/arbeidsliv <ul style="list-style-type: none"> • Ingeniørutdanning • Nautikk • Eksportmarkedsføring • Marin biologi og foredling • Bioingeniør 			94 % *	100 % 80 % 90 % 73 % 62 %	80 %

* Gjelder samlet for ingeniørutdanning og nautikk

Aktivitetskrav 2008/2009

Aktivitetskravet er avlagte 60 studiepoengsenheter i første årstrinn ved bioingeniørutdanningen og sykepleierutdanningen. Til sammenligning har vi satt opp resultatet for studieåret 2007/2008.

Utdanning	Aktivitetskrav 2008/2009	Produerte 60 stp- enheter høst 2008	Stipulert produksjon vår 2009	Stipulert avvik fra krav 2008/2009
Sykepleierutdanning	105	42	60	-3
Bioingeniørutdanning	30	5,5	14,5	- 10
AIO	24	16	16	8

Utdanning	Aktivitetskrav 2007/2008	Produerte 60 stp- enheter høst 2007	Produerte 60 stp- enheter vår 2008	Avvik 2007/2008
Sykepleierutdanning	105	48,3	55,8	-0,9
Bioingeniørutdanning	30	2,9	5,8	- 21,3
AIO	24	16	15,5	7,5

Bioingeniørutdanningen har en skjevfordeling av studiepoeng mellom høst- og vårsemesteret som gjenspeiles i fordeling av produserte enheter. Aktivitetskravet til denne utdanningen er lagt opp med gjennomstrømming på 100 %. Høgskolen har 30 studieplasser, og pr 01.10.2008 var det registrert 24 studenter i første studieår. Kravet vil derfor ikke kunne oppfylles for kull 2008/2009.

Sykepleierutdanningen har 123 studieplasser, og pr 01.10.2008 var det registrert 123 studenter i første årskull. Stipulert produksjon for 2008/2009 ligger tre under aktivitetskravet. Erfaringen viser at en del studenter går ut i (fødsels-)permisjon i løpet av våren, og det er tatt hensyn til dette i den stipulerte produksjonen.

AIO (Anestesi-, Intensiv- og Operasjonssykepleie) hadde 32 studenter som fullførte studiene høsten 2008. Det var 32 studenter som startet på Intensiv- og anesthesisykepleie i januar 2009. Det er stipulert med 100 % produksjon på disse studentene.

Utvikling i studiepoengsproduksjon

Høgskolen i Ålesund har i 2008 en samlet produksjon av nye 60-studiepoengsenheter på 1167. Dette er en nedgang på 19 enheter (1,6 %) fra 2007.

Endring i studiepoengsproduksjon for instituttene fra 2007 til 2008 fordeler seg slik:

Studietilbud	2007	2008	Endring
Institutt for biologiske fag (IBF)	109,2	84,6	-24,6
Institutt for helsefag (IHF)	386,7	360,5	-26,2
Institutt for internasjonal markedsføring (IIM)	313,4	332,1	18,7
Institutt for teknologi og nautikkfag (ITn)	377,4	390,1	12,7

IBF og IHF har nedgang i produserte studiepoengsenheter. For IBF er nedgangen i all hovedsak knyttet til bachelorgradsstudiene i Bioingeniør og Marin biologi og foredling. Resultatet henger sammen med redusert studenttall – dvs. 29 færre studenter enn året før.

Nedgangen i studiepoengproduksjon ved IHF:

- Høgskolen hadde i 2007 uttelling i produksjon for videreutdanningen Ledelse i helse- og sosialtjenesten tilsvarende 24 studiepoengsenheter. Porteføljen av videreutdanninger varierer fra år til år. Høgskolen tilbyr Ledelse i helse- og sosialtjenesten høgskolen hvert tredje år, dvs. ikke i fjor.
- Sykepleierutdanningen hadde i 2008 en lavere studiepoengproduksjon enn i 2007. Det legges vinn på å avdekke årsaker til nedgangen for å tilpasse tiltak.

IIM hadde i 2008 en økning i studiepoengproduksjonen. Denne skyldes to nye kull på bachelorgradsstudiene i Handels- og serviceledelse og i Økonomi og administrasjon.

ITN hadde også økt studiepoengsproduksjon. Økningen henger sammen med at instituttet har flere studenter, spesielt på bachelorgradsstudiet i nautikk. I tillegg har ITN høsten 2008 tatt opp studenter til mastergradsstudiet i ingeniørfag i Produkt- og systemdesign.

Kandidattall

Høgskolen hadde en økning i antall ferdige kandidater på 5 % fra 2007 til 2008. Økningen fordelte seg på IIM og ITN, mens IHF, dvs. sykepleierutdanningen hadde en forholdsvis stor nedgang. IBF hadde samme resultat som i 2007.

IIM hadde en vesentlig bedring i gjennomføringen på Eksportmarkedsføring, og dessuten var første kullet på Innovasjonsledelse og entreprenørskap ferdig våren 2008. På ITN kom økningen av bedre gjennomføring på Produktutvikling og design, Geografiske informasjonssystemer og nytt kull i Shipping og logistikk.

Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan

Studenter ved studier på ett års varighet eller mer skal ha individuell utdanningsplan. Disse er utgangspunkt for rapportering av antall studiepoeng studentene har planlagt å fullføre (med eksamen) i løpet av et kalenderår, og antall studiepoeng studentene har bestått i løpet av det samme kalenderåret. Rapporteringen er på studieprogramnivå og på tvers av årskull, dvs. studentenes planlagte/gjennomførte studiepoeng summeres uavhengig av når de startet på studiet. Data omfatter kun studenter som har inngått utdanningsplan.

Studium	Planlagte studiepoeng	Gjennomførte studiepoeng	Gjennomføringsprosent
Institutt for teknologi- og nautikkfag			
Ingeniørutdanninger			
Bachelor i ingeniørfag bygg	6091	5295	86,9 %
Bachelor i ingeniørfag bygg - Y-veien	410	355	86,6 %
Bachelor i ingeniørfag data	2466	1821	73,8 %
Bachelor i ingeniørfag data Y-veien	730	500	68,5 %
Bachelor i ingeniørfag automatiseringsteknikk	3655	2795	76,5 %
Bachelor i ingeniørfag automatiseringsteknikk Y-veien	1255	990	78,9 %
Bachelor i ingeniørfag teleteknikk	205	155	75,6 %
Bachelor i ingeniørfag produktutvikling og design	4997	4380	87,7 %
Bachelor i ingeniørfag produktutvikling og design y-veien	390	350	89,7 %
Høgskolekandidat ingeniørfag bygg	225	195	86,7 %
Høgskolekandidat ingeniørfag marinteknikk	40	40	100,0 %
Høgskolekandidat ingeniørfag maskin	50	30	60,0 %
Sum ingeniørutdanning	20514	16906	82,4 %
Bachelor i geografiske informasjon	231	219	94,8 %
Bachelor i nautikk	4707	4224	89,7 %
Bachelor i nautikk Y-veien	150	141	94,0 %
Bachelor i shipping og logistikk	1598	1357	84,9 %
Årsstudium Shipping og økonomi	518	303	58,5 %
Gjennomføring Institutt for tenologi og nautikkfag	27718	23150	83,5 %
Institutt for biologiske fag			
Bachelor i marin biologi og foredling	1316	1179	89,6 %
Bachelor i havbruk	615	410	66,7 %
Bachelor i matteknologi	360	265	73,6 %
marin bioteknologi	385	355	92,2 %
Bachelor i bioingeniør	3015	2665	88,4 %
Årsstudium i Biologi med kjemi	470	400	85,1 %
Gjennomføring Institutt for biologiske fag	6161	5274	85,6 %
Institutt for helsefag			
Bachelor i sjukepleie	21557	17208	79,8 %
Gjennomføring Institutt for helsefag	21557	17208	79,8 %
Institutt for internasjonal markedsføring			
Bachelor i eksportmarkedsføring	4980	4342	87,2 %
Bachelor i handels- og serviceledelse	2350	1883	80,1 %
Bachelor i innovasjonsledelse og entreprenørskap	3153	2885	91,5 %
Bachelor i økonomi og administrasjon	4840	4285	88,5 %
Bachelor i internasjonal logistikk	1476	1039	70,4 %
Årsstudium i økonomi og ledelse	1756	1531	87,2 %
Gjennomføring Institutt for internasjonal markedsføring	18555	15965	86,0 %
Gjennomføring Høgskolen i Ålesund	73991	61597	83,2 %

Høgskolen hadde et snitt på 83,2 % gjennomføring i forhold til avtalt utdanningsplan i 2008. Dette var en nedgang på 2 % fra 2007. Ambisjonsnivået til høgskolen er å ligge på landsgjennomsnittet som var på 84,5 %.

Fullføring på utvalgte utdanninger

Tabell under viser fullføring på utvalgte utdanninger i hele 2008:

Studium	Fullføring		Forkunnskaper		
	Antall tatt opp som skulle ha fullført i 2008 i henhold til normert tid	Antall som faktisk fullførte på normert tid	Karakter (medianen) for primærvitnemål og forbedret vitnemål for studenter som er tatt opp til studiet og som i 2008 skulle ha fullført studiet på normert tid	Gjennomsnitt antall fordypningspoeng og gjennomsnittlig antall realfagspoeng for studenter som er tatt opp til studiet og som i 2008 skulle ha fullført studiet på normert tid.	
				Fordypningspoeng	Realfagspoeng
Ingeniørutd	106	55	39,5	1,1	0,9
Sykepleierutd	105	56	37,5	0,9	0,3
Sum	211	111			

Ingeniørutdanningene hadde en gjennomstrømming på 52 %, og dermed en forbedring i forhold til 2007 da gjennomstrømming var 44,4 %. Innenfor ingeniørutdanningene var det store variasjoner i 2008. Ytterpunktene var Produktutvikling og design med best resultat og Dataingeniør svakest.

Sykepleierutdanningen hadde 53 % gjennomstrømming, og dermed en markant nedgang fra 67,5 % i 2007.

Både ingeniørutdanningene og sykepleierutdanningen lå under høgskolens målsetting om 80 % gjennomstrømming i forhold til normert tid.

Karakterer

Oversikt over karakterbruken ved HiÅ viser at skalaen blir brukt fullt ut. For høgskolen samlet fikk vi i 2008 en tilnærmet normalfordelingskurve. Det var omtrent like mange A som E, men litt flere C enn D. Andel F var på nivå med A og E. Karakteruttrykket bestått/ikke bestått benyttes i hovedsak ved helsefagene.

Hvilke områder er utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmål 1.2 størst?

Høgskolen hadde en negativ utviklingen i studiepoengsproduksjonen ved IBF. Sammenlignet med 2007 var nedgangen på rundt 20 %, og skyldtes svake opptakstall i foregående år i tillegg til et lavt studenttall ved instituttet. Dette vil påvirke instituttets økonomi i de kommende årene.

Når det gjelder gjennomstrømming, var høgskolen langt unna målet på 80 %. Sykepleierutdanningen fikk et negativt resultat i forhold til tidligere. Både for de økonomisk-administrative utdanningene og for ingeniørutdanningen, var det forbedringer fra 2007 til 2008. Imidlertid lå det fortsatt langt fra høgskolens målsetting. Utviklingen må følges nøye i semestrene som kommer, og det må legges vinn på å avdekke årsaker for å kunne sette inn adekvate tiltak.

Virksomhetsmål 1.3 (KD)		Høgskolene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.				
		Resultat				Resultatmål
Styringsparameter		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/ innreisende)	65	50	28	68*	60
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud**	1	2	3	3	5
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land***	59	52	58	62	60

*I tallet inngår 6 studenter som ikke gir uttelling ved rapportering til DBH:

4 studenter som har vært på utvekslingsopphold under 3 mnd, og 2 studenter som gjennomførte prosjekt i Ålesund under veiledning og sensur fra sitt hjemuniversitet (begge med praktisk tilrettelegging og bistand fra høgskolen).

**Omfatter tilbud på 30 studiepoeng eller mer, dvs. også deler av bachelorgradsstudier på 30 studiepoeng som tilbys utvekslingsstudenter

*** Inkluderer alle studenter med annet registrert statsborgerskap enn norsk (utenom utvekslingsstudenter)

Internasjonale samarbeidsprosjekter

HiÅ har samarbeidet med Dar es Salaam Maritime (DMI) for å hjelpe DMI til å utvikle sin kompetanse på det maritime området. DMI er den eneste maritime skolen i Øst-Afrika. Prosjektets mål har vært at DMI i løpet av to år selv skal være i stand til å gi et fullverdig maritimt tilbud fram til sertifikat i klasse 1 etter STCW-konvensjonen. Prosjektet var finansiert av NORAD, og ble sluttført i 2008.

Institusjonens internasjonale utdanningssamarbeid

Det internasjonale samarbeidet ved Høgskolen i Ålesund har i hovedsak vært konsentrert om utveksling av studenter og ansatte. Høgskolen har totalt 57 institusjonsavtaler om bilateralt samarbeid med utenlandske universitet og høgskoler, og 35 av disse gjelder samarbeid innenfor LLP Erasmus. I tillegg har HiÅ samarbeid med seks nordiske institusjoner gjennom nettverkssamarbeid i Nordplus. Det var i 2008 aktivitet i form av student- og/eller lærerutveksling innenfor 24 av disse avtalene i tillegg til faglige nettverksmøter i innenfor nettverkene i Nordplus. HiÅ inngikk fem nye avtaler i 2008: ett russisk universitet, ett amerikansk universitet, ett islandsk universitet, ett fransk universitet og ett tysk universitet. De to sistnevnte gjelder Erasmus-samarbeid.

Aktiviteten knyttet til institusjonsavtalene med utenlandske høgre utdanningsinstitusjoner varierer sterkt mellom studieprogrammene ved HiÅ. Studieprogrammene ved IIM var også i 2008 klart mest aktive både mht. ut- og innreisende studenter. Studieprogrammene i rekkefølge etter aktivitet i 2008: eksportmarkedsføring, økonomi og administrasjon, innovasjonsledelse og entreprenørskap, internasjonal logistikk, sykepleie (utreisende), shipping og logistikk (utreisende), nautikk (innreisende) og dataingeniør (innreisende). Det er lagt til rette for studentutveksling ved de fleste bachelorgradsstudier i ett semester i det tredje året, enten høst eller vårsemesteret.

Aktiviteten for ut- og innreisende studentutveksling viste en markant økning fra 2007 til 2008, med 68 studenter fordelt på 47 utreisende og 21 innreisende studenter. Dette innebærer at målsettingen om 60 utvekslingsstudenter årlig ble nådd for 2008. Alle innreisende studenter i 2008 var Erasmus LLP studenter, unntatt 2 Nordplus-studenter. Av de utreisende studentene var 11 Erasmus LLP studenter.

Studenter tatt opp i Kvoteprogrammet registreres i DBH først det året de er uteksaminert. HiÅ hadde 5 uteksaminerte studenter i Kvoteprogrammet i 2008.

Antall vitenskapelig tilsatte som i 2008 var på lærerutveksling i utlandet, fordelte seg på 1 utreisende og 2 innreisende personer. Dette var samme antall som i 2007, men mindre enn i 2006 (8 tilsatte).

Ansattmobilitet, var en ny mulighet i Erasmus LLP fra studieåret 2007/2008 og kommer i tillegg med 1 utreisende og 1 innreisende person.

Aktiviteten både på student- og lærerutveksling har i store trekk vært knyttet til de samme fagmiljøene i de siste årene. For å nå målsettingen om økt aktivitet innenfor begge disse feltene, er det viktig at alle fagmiljøene er aktive.

Høgskolen i Ålesund har de siste fire årene hatt "Diploma Supplement Label" fra EU-kommisjonen, og sendte søknad om fornyet DS Label i januar 2009. Det ble besluttet ikke å søke om ECTS Label i denne søknadsrunden. Det er fortsatt et stykke igjen før fagmiljøene kan oppfylle kravene.

Samarbeid med SIU og andre norske institusjoner

Samarbeidet med SIU som operatør for utvekslingsprogrammene og kvoteprogrammet og som kompetansesenter for samarbeid med utlandet, fungerer godt. De internasjonale koordinatorene ved Høgskolene i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane har jevnlig kontakt med erfaringsutveksling og vurdering av samarbeid om ulike internasjonaliseringstiltak. Det nasjonale nettverket av medarbeidere innenfor internasjonalisering i høyere utdanning som er etablert gjennom SIUs årlige konferanser og seminar, er også svært verdifullt for en mindre institusjon som Høgskolen i Ålesund.

Engelskspråklige tilbud

Høgskolen har engelskspråklig undervisning i tredje året på bachelorgradsstudiene i Eksportmarkedsføring og Økonomi og administrasjon. IBF har tilbudt fag undervist på engelsk i 2008. Siden ingen utenlandske studenter søkte om opptak på disse fagene i 2008, ble de ikke igangsatt. Tilbudet vil bli videreført i 2009 med noen justeringer. En gruppe arbeidet i 2007 med å innarbeide 30 studiepoengs engelskspråklig undervisning på noen andre studier ved høgskolen. To fag på til sammen 15 studiepoeng tilbys felles for flere studier, mens 15 studiepoeng er programspesifikke. Med unntak av IIM og IBF har dette ikke resultert i flere fag tilbudt på engelsk, noe som er en helt sentral forutsetning for å kunne øke antallet innreisende studenter.

Høgskolen startet høsten 2008 sitt første mastergradsstudium i ingeniørfag i Produkt- og systemdesign (ordinær master 120 studiepoeng og erfaringsbasert master 90 studiepoeng), begge undervist fullt ut på engelsk. Av studentene som startet på studiet i 2008 er 15 fra Romania og 1 fra Tanzania.

Hvilke områder er utfordringene knyttet til oppfyllelse av delmål 1.3 størst?

Høgskolen har en visjon om å være en "internasjonalt orientert høgskole". Dette gjenspeiles i høgskolens internasjonale aktivitet for 2008 når det gjelder studentutveksling. Samtidig er tendensen fra 2007 videreført i 2008 med svært få av høgskolens ansatte på utveksling.

Det ble i 2008 gjennomført en evaluering av internasjonaliseringsaktiviteten. Evalueringsrapporten ble styrebehandlet i juni. Som del av oppfølgingen ble det bl.a. igangsatt en gjennomgang av høgskolens avtaleportefølje, som vil bli videreført i 2009. Andre organisatoriske tiltak vil bli fortløpende vurdert og igangsatt i 2009, og er nærmere omtalt i plandelen.

I forbindelse med styrets behandling av Kvalitetsrapporten for 2007-2008 ble det vedtatt at ITN må intensivere arbeidet med internasjonaliseringen. Dette er i tråd med tilbakemeldingen som kom i forbindelse med NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningene.

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ)		HiÅ skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge				
		Resultat				Resultatmål
Styringsparameter		2005	2006	2007	2008	2008
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning			36*	42*	40*
HiÅ	Antall deltakere maritime kurs		661	717	776	760
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram			4	4	4

*Omfatter også to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

Høgskolens målsetning om å være en ledende maritim utdanningsinstitusjon er ytterligere forsterket sammenlignet med tidligere år. Antallet kandidater på maritim utdanning viste en økning fra 2007. Dette tallet omfatter også studieprogram i Tanzania, hvor det for 2008 ble uteksaminert 15 kandidater (19 kandidater for 2007).

Videre var det gledelig at antallet deltakere på høgskolens maritime kurs også viste vekst for 2008. Dette gjør Høgskolen i Ålesund til en betydelig tilbyder av maritime kurs nasjonalt så vel som internasjonalt.

Kvalitativ vurdering av spesielle punkter i Tildelingsbrevet for 2008

Videreutviklingen av kvalitetssikringssystemet og strategisk bruk av kvalitetssikringssystemet for å øke kvaliteten i utdanningen

Kvalitetssikringssystemet legger til grunn NOKUTs krav ved etablering av nye studietilbud og ved revidering av eksisterende studietilbud. Det er viktig for høgskolen å tilfredsstille de krav som NOKUT stiller til høgskolens studietilbud.

Høgskolen i Ålesund startet i siste halvdel av 2008 en revidering av høgskolens kvalitetssikringssystem, et arbeid som vil bli videreført i 2009. Det er en utfordring å utvikle og forbedre evalueringssystemene slik at de blir effektive verktøy for både fagmiljø og studenter. Dette har vært omtalt i Kvalitetsrapporten for både 2006-2007 og 2007-2008.

Kvalitetsrapporten 2006-2007 medførte at det ble gjennomført en evaluering av høgskolens arbeid med internasjonalisering, og funn fra denne undersøkelsen blir omtalt i et senere avsnitt i rapportdelen. Som oppfølging av høgskolestyrets behandling av kvalitetsrapporten, har gjennomstrømming vært et prioritert område for studieutvalgets utlysning av midler til kvalitetsforbedring i hele 2008. Tiltak for å forbedre gjennomstrømming i fagmiljø hvor utfordringen er størst, er blitt gitt prioritet.

I forbindelse med søknaden om etablering av mastergradsstudium i ingeniørfag i produkt- og systemdesign på slutten av 2007 fikk Høgskolen i Ålesund konstruktive tilbakemeldinger. Det ga grunnlaget for i 2008 å fortsette arbeide med å slutføre søknad til NOKUT om mastergradsstudium i ingeniørfag i Skipsdesign.

Ingeniørutdanningene er organisatorisk lagt under ITN, og har vært til gjenstand for en evaluering fra NOKUT de siste par årene. De har opplevd at det eksterne fokus som utdanningene har fått gjennom evalueringen, har vært positivt. Nærmere beskrivelse av dette av dette kommer i høgskolens plandel.

Sykepleierutdanningen er organisatorisk lagt til IHF. Utdanningen har de siste par årene vært gjenstand for en omfattende revidering av akkreditering fra NOKUT. Instituttet har sammen med høgskolens ledelse arbeidet med oppfølging av NOKUTs revidering i 2007 og 2008. HiÅ fikk godkjent studieplanen for utdanningen i 2007, og fikk godkjent kravet om 20 % faglig ansatte med førstekompetanse i 2008. Som det går frem i plandelen, er ikke arbeidet med å videreutvikle sykepleierutdanningen på bakgrunn av NOKUTs tilbakemeldinger slutført.

Høgskolen i Ålesund startet i 2008 arbeidet med implementeringen av Kvalifikasjonsrammeverk og læringsutbytte. Sammen med de to andre høgskolene i Møre og Romsdal ble det i Ålesund gjennomført et større seminar om temaet, som et startskudd for dette viktige arbeidet.

Strategi for utviklingen av fagporteføljen og faglig profil

I Høgskolen i Ålesund sin strategiplan 2005-2009 framkommer det at høgskolen har som mål å utvikle fire mastergrader alene eller i samarbeid med andre institusjoner. Høgskolen har i dag en mastergrad i ingeniørfag i Produkt- og systemdesign, og samarbeider med Høgskolen i Volda om en mastergrad innenfor helse- og sosialfag. Høgskolens styre har videre fattet prinsippvedtak om at mastergrader kan utredes innenfor høgskolens sentrale fagområder. Høgskolen startet i 2008 en prosess med henblikk på revidering av høgskolens strategi. Framtidig fagportefølje og faglig profil er relevante aspekter i denne.

I 2008 ble det for første gang tatt opp studenter til et mastergradsstudium ved Høgskolen i Ålesund, mastergradsstudium i ingeniørfag i produkt- og systemdesign. Bachelorgradsstudiet i Handels- og serviceledelse ble for 2008 lyst ut gjennom Samordna Opptak, mens det for 2007 ble gjennomført et lokalt opptak. Videre ble det tatt opp studenter til Y-veien for nautikk, som eneste studiested i landet. For øvrig var det ikke større endringer i fagportefølje og faglig profil for 2008.

Til tross for store rekrutteringsutfordringer ved IBF, har høgskolen bevisst valgt å opprettholde disse studietilbudene. Problemstillingen for disse fagområdene er ikke særegen for Høgskolen i Ålesund. Høgskolen har likevel i flere år arbeidet med spesifikke rekrutteringstiltak i forhold til disse tilbudene, og det er håp om at det i de nærmeste årene vil gi seg positive utslag.

Strategi for arbeidet med internasjonaliseringen

Det ble i 2008 gjennomført en evaluering av internasjonaliseringsaktiviteten ved alle høgskolens enheter. Dette arbeidet resulterte i en rapport som ble behandlet av høgskolens styre i juni 2008 (HS 08/21 Internasjonalisering – evaluering og tiltak).

Med grunnlag i styrets behandling er det igangsatt ulike tiltak, bl.a. endring i organisering og arbeidsoppgaver og gjennomgang av avtaleportefølje med sikte på å fornye aktive avtaler, vurdere oppsigelse av ”sovende” avtaler etter hvert som de utløper og fortløpende vurdering av nye avtalepartnere. Dette arbeidet vil bli videreført i 2009. Høgskolen inngikk i 2008 beredskapsavtale med Sjømannskirken som gir våre studenter i utlandet et godt oppfølgingstilbud på stedet om krisesituasjoner skulle oppstå.

Arbeidet med etableringen av en ny internasjonal strategi for Høgskolen i Ålesund vil bli videreført i 2009, og det redegjøres for dette i plandelen.

Redegjøring av bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjenesten

Institutt for Helsefag (IHF) har et omfattende samarbeid med helsetjenesten, både i kommunal og statlig sektor. Samarbeidet er formalisert gjennom avtaler. Instituttet har samarbeidsavtaler med Helse Midt-Norge, Helse Sunnmøre, og med de fleste kommunene på Sunnmøre. Avtalene omfatter samarbeid om praksisstudier, etter- og videreutdanning, forskning/utvikling og personalutveksling/kombinerte stillinger. Samarbeidet med praksisfeltet er også formalisert gjennom deltagelse i ulike samarbeidsorganer, både på lokalt og regionalt nivå. Samarbeidsorganene på lokalt nivå forvalter ”Samarbeidsmidlene”, som benyttes til finansiering av FoU- og andre prosjekter i samarbeid mellom høgskole og praksisfelt. HiÅ deltar for tiden i flere prosjekter som gjennomføres i samarbeid med helsetjenesten på ulike nivåer. IHF har lang tradisjon for bruk av timelærere fra praksisfeltet innenfor aktuelle emner, og bidrar også med kurs, forelesninger og veiledningsoppdrag overfor helsetjenesten. De fleste av IHF sine videreutdanninger har dessuten fagråd der praksisfeltet er representert. Det legges også opp til jevnlig dialogmøter på ledelsesnivå med instanser der IHF har studenter i praksisstudier. I tillegg samarbeider Institutt for biologiske fag (IBF) med sykehusene i Ålesund,

Volda, Molde, Førde og Lillehammer om blant annet praksisperioder i spesialisthelsetjenesten. Videre foregår det også en del FoU-prosjekter med utvikling av studentenes praksisundervisning som tema, både for bioingeniører og sykepleiere.

IHF tilbyr studiet ”Praksisveiledning for sykepleiere” (15 studiepoeng) for sykepleiere som ønsker å veilede instituttets studenter i deres praksisstudieperioder. Instituttet arrangerer jevnlig samlinger for alle studentveiledere ved bachelorgradsstudiet og videreutdanninger. Det foreligger fagplaner for alle praksisstudier. Disse inneholder bl.a. retningslinjer, mål og evalueringskriterier, og gjør rede for arbeidsdelingen mellom student, veileder og praksislærer. IHF vurderer jevnlig kvaliteten på de praksisplasser som tilbys studentene både i forhold til rammeplan og generelt faglig utbytte.

IBF tilbyr også et veiledningskurs for alle institusjonsveiledere. Eksempelvis er det fastlagte planer for hva praksis i bioingeniørutdanningen skal inneholde. I tillegg får studentene en del oppgaver som de skal løse i løpet av praksisperioden i form av skriftlige henvendelser. Midt i praksisløpet foretas det en evaluering av studentene, for eventuelt å se om det er studenter som vil være i faresonen for ikke å kunne gjennomføre praksis på en godkjent måte. Studenter som er i faresonen for ikke å kunne gjennomføre praksis på bestått måte, vil få melding om dette. Årlig gjennomføres det forberedende møter mellom høgskolen og institusjonene hvor det er praksis, og i løpet av perioden får hver student besøk av en faglærer fra høgskolen for å gjennomføre en evaluering. Det foretas et evalueringsmøte og det utarbeides en evalueringsrapport for hver praksiserfaring.

Risikovurdering for sektormål 1 – Rapportering for 2008

Med grad av vesentlighet menes den betydning et styringsparameter har for HiÅs mulighet til å oppfylle sin del av samfunnsoppdraget som ligger i sektormålet.

HiÅ benytter følgende skala: H= høy grad, M= middels og L= lav

Risiko	Grad av vesentlighet	Vurdering	Oppfølging 2008
Antall primærseekere pr studieplass	H	Det er viktig at HiÅ ikke ligger under landsgjennomsnittet, men holder seg i overkant av snittet. Pr dato ligger HiÅ på gjennomsnittet samlet, men enkelte studier har betenkelig utvikling i søkertall.	<ul style="list-style-type: none"> - Intensivert rekrutteringsarbeid - Ekstra og målrettet innsats i rekruttering til studier med høy risikovurdering, primært studier tilknyttet IBF - Ny web med seekere som viktig målgruppe
Inntakskvalitet	H	Inntakskvaliteten har stor betydning for gjennomstrømming og produksjon av studiepoeng. For enkelte studier kan inntakskvalitet være kritisk.	<ul style="list-style-type: none"> - Sommerkurs har vært gjennomført med effekt for studier tilknyttet IBF
Gjennomstrømming	H	Gjennomstrømming har direkte innvirkning på høgskolens økonomi. Den har dessuten betydning for høgskolens og studietilbudenes renommé	<ul style="list-style-type: none"> - Prioritert gjennom utlysning av tiltaksmidler i høgskolens studieutvalg - Fagmiljø oppfordret til å bedre utnytte veiledningssamtaler
Fagportefølje og undervisning på engelsk	M	Høgskolen har en utfordring med hensyn til å øke tilbud på engelsk som kan bidra flere innreisende studenter.	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluering av høgskolens internasjonaliseringsaktivitet gjennomført og tiltak implementert - Flere studietilbud på engelsk under utredning
Utvekslingsaktivitet	M	Enkelte fagmiljø er aktive i å motivere egne studenter til utreise, men motivasjon er ulikt fordelt.	<p>Innreisende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oppmoding om at flere studietilbud (og semestre) på engelsk skal utvikles <p>Utreisende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Motivere og informere studenter og ansatte

Øvrige kommentarer

Rekrutteringsutfordringene for IBF, og da spesielt for de marinbiologiske studiene, er fortsatt store. Problemstillingen er nasjonal, men det er likevel viktig at det settes fokus på dette. Høgskolen har i flere år arbeidet målrettet med dette gjennom for eksempel sommerkurs og laboratoriedager, og håper at det vil gi større positive utslag i årene som kommer.

Utfordringen ved de marinbiologiske studiene resulterer også i en negativ utvikling i studiepoengsproduksjonen ved disse studietilbudene. IBF opplever i 2008 et fall i studiepoengsproduksjonen på 20 % sammenlignet med 2007. Dette er betydelig, og vil skape utfordringer av økonomisk karakter. Høgskolen anser dette som bekymringsfullt, og det innebærer en stor risiko.

Videre er utviklingen på sykepleierutdanningen av en slik karakter at den må følges nøye. Antallet uteksaminerte kandidater har falt. Det samme har studiepoengsproduksjonen, og gjennomstrømmingen har også hatt en negativ utvikling. Sykepleierutdanningen er den største enkeltutdanningen ved

Høgskolen i Ålesund, og de utslag som framkommer av årets rapportering må følges svært nøye for å avdekke årsaker med sikte på å finne adekvate tiltak.

Når det gjelder gjennomstrømming, er høgskolen langt unna målet på 80 %. Dette har direkte implikasjoner på høgskolens økonomi i årene som kommer. utfordringene ved sykepleierutdanningen er allerede nevnt. I tillegg ser vi, til tross for forbedringer i år, utfordringer for gjennomstrømmingen både i forhold til de økonomisk-administrative utdanningene generelt og for ingeniørutdanningene samlet sett.

Høgskolen opplever forbedringer når det gjelder internasjonalisering. Spesielt ved ingeniørutdanningene må det skje en forbedring dersom høgskolen skal kunne hevde å være en ”internasjonalt orientert høgskole” slik høgskolens visjon legger opp til.

2.2 FORSKNING OG UTVIKLING

SEKTORMÅL 2: *Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høgskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad*

Virksomhetsmål 2.1 (KD)		Høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene				
		Resultat				Resultatmål
Styringsparameter		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	0,09	0,08	0,12	0,13	0,14
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	24.319	33.787	31.284	22.154	35.000
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling	592	1.410	2.186	2.193	2.500
KD	Utveksling av ansatte via programavtaler	11	8	5	5	10

Kommentar til avvik fra mål

Høgskolen i Ålesund er i en fase der man arbeider målrettet for å få opp forskningskompetanse hos enkeltmedarbeidere og øke høgskolens totale forskningskapasitet. Målet i publikasjonspoeng var det en svak økning i produksjon av forskningsresultat av høy kvalitet i forhold til 2007. Publikasjonene spendte bredt over flere fagområder. Med så små tall vil det være store tilfeldige variasjoner i denne fordelingen fra ett år til neste.

Utfordringer for å få opp forskning målt både i inntekter og publiseringspoeng ligger i liten forskningskapasitet. Her er flere bakenforliggende årsaker:

- For liten andel førstekompetanse i fagmiljø. Dette vil forbedre seg gradvis de kommende årene, jfr tabell 2.2
- Rekrutteringsproblem til fagstab, spesielt til maritim og teknologi. Her er vi avhengig av å oppkvalifisere egne tilsatte.
- Undervisningsoppgaver tar for stor andel av tilgjengelig tid. Årsaker er innsatskrevende undervisningsformer generelt og målrettet styrkingstiltak i fag med høy strykeprosent.

Tabell 2.8 Publikasjonspoeng

Totalt	Per årsverk, undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger	Per årsverk, førstestillinger inkludert postdoc	Forfatterandeler – prosentandel etter nivå	
			Nivå 1 (11,7)	Nivå 2 (11,5)
13,2	0,128	0,402	88,6 %	11,4 %

Virksomhetsmål 2.2 (KD)		Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. * Høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad		4,50/3,25	7,25/3,06	Ingen disputas i 2008	6,00/3,00

* HiÅ har ikke forskerutdanning, jfr første ledd i virksomhetsmålet

Tabellen viser gjennomsnittlig antall år fra opptak på doktorgradsprogram til disputas (brutto) for de ansatte og stipendiaterne som disputerte i de enkelte år. Nettotallet viser antall årsverk med lønn som er benyttet for de samme. Ingen ansatte eller stipendiater ved HiÅ disputerte i 2008.

Tabell 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2008

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	Kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	1	1				
Bioingeniør						
Industridesign						
Fiskerifag						
Samfunnsvitenskap						
Totalt	1	1	0	0	0	0

Tabell 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2008

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	Kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	8	6				
Bioingeniør	2	2				
Pedagogiske fag						
Samfunnsvitenskap	2	1				
Teknologi	1	1				
Industridesign	1	1				
Fiskerifag	2	1				
Ingeniørutdanning	1	0				
Totalt	17	12				

Tabell 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2008

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Pedagogiske fag						
Økonomisk- administrativ utdanning						
Totalt	0	0	0	0	0	0

Høgskolen hadde i 2008 hatt 6,5 stipendiatstillinger, og totalt årsverksforbruk var 5,7. Ubrukte midler er satt av for senere disponering. Pr 01.10.2008 var det registrert 4 ansatte i stipendiatstillinger. Dette skyldes at en stipendiat gikk over i høgskolelektorstilling 30.09 og en hadde permisjon i høstsemesteret.

Kvalitativ vurdering sektormål 2

Instituttene ble i 2008 utfordret på å lage utviklingsstrategier for de neste 4-5 årene. Disse strategiene er preget av et nært samarbeid med næringsliv og praksisfelt. Utfordringen gikk ut på å beskrive strategier vinklet mot behov i helsevesen, marin næringsklynge og maritim næringsklynge. Følgende områder er identifisert områder HiÅ vil arbeide med.

Mot marin klynge arbeider Høgskolen i Ålesund innen områdene økologisk oppdrett, marin bioteknologi, matteknologi og eksport. Her er felles fagmiljø mellom marin biologi og bioingeniør som har felles laboratorier og innen bioteknologi deler metoder og teknikker. Innen bioteknologi arbeider en med medisinsk diagnostikk, fiskehelse, marine oljer og marin biofilm. De tre siste områdene skjer i tett samarbeid med næringslivet. Det er undertegnet en samarbeidsavtale med Norges veterinærhøgskole angående utdanning og forskning. Avtalen vil styrke forskningen ved HiÅ ved at våre stipendiater tar PhD ved NVH, og NVH's mastergradskandidater kan komme til Ålesund for å gjøre mastergradsoppgave i samarbeid med næringslivet og med veiledning fra HiÅ. Det er etablert samarbeid med Ørebro Universitet om utveksling av studenter og tilsatte. I VRI¹ Møre og Romsdal er marin ett av to fokusområder. Høgskolen arbeider her i tett samarbeid med Møreforskning Ålesund, og får finansiert en del aktivitet gjennom VRI. Høsten 2008 startet det 3-årige ARENA-prosjektet Omegaland med åtte deltakende bedrifter. Prosjektleder kommer fra høgskolen. Høgskolen fikk sommeren 2008 tildelt en forskningskonsesjon for økologisk oppdrett.

Mot helsesektoren er det økende forskningsaktivitet. Institutt for helsefag har god forskningskapasitet under utvikling ved at andelen tilsatte med dr.grad har økt sterkt siste år. I tillegg er åtte tilsatte ved instituttet i dr.gradsløp. Når disse har fullført, vil andelen førstekompetanse ligge på om lag 50 %. Det er etablert forskningsgrupper omkring seks ulike områder: Læring og profesjonsutøvelse i helsefag, organisering og ledelse i helse- og omsorgstjenesten, kritisk syke, eldres helse og levekår, forebyggende og helsefremmende arbeid, rehabilitering. En diskusjon om å peke ut "faglig spydspiss" for helsefag er ikke avsluttet. Aktiviteten er høy, og den viser igjen en kraftig økning på foredrag fagmesser (jfr. tabell 3.1) der foredrag fra våre stipendiater utgjør vesentlige bidrag. De må presentere sine arbeider på fagmesser underveis i prosessen mot publisering av vitenskaplig artikkel. Høgskolen er involvert i kommunal planlegging for oppfølging av Samhandlingsreformen.

Mot maritim næringsklynge har høgskolen valgt å spisse sin innsats inn mot offshoresektoren under overskriften "Avanserte marine operasjoner". En strategi er utarbeidet for å gjøre HiÅ til et kunnskaps- og innovasjonsnav innen området. Gjennomføringen vil skje i tett samarbeid med bedrifter i maritim klynge og NCE-Maritim. Det er knyttet god kontakt til MAROFF-programmet i NFR, og ambisjonen er på sikt å kunne etablere en SFI. For å styrke forskningsmiljøet er næringen utfordret til å gi fem gaveprofessorat til høgskolen. Arbeidet med dette startet sist i november, og det resulterte i tilsagn om to gaveprofessorat før årsskiftet. Et sentralt element i strategien er å etablere samarbeid med internasjonalt ledende kunnskapsmiljø for å tilføre klyngen ny kompetanse. Prosessen med å knytte til seg gode internasjonale og nasjonale samarbeidspartnere er påbegynt. Gaveprofessoratene vil bli knyttet opp mot Norwegian Maritime Hub i regi av rederiforbundet. VRI Møre og Romsdal har maritim som ett av to fokusområder, og høgskolen arbeider her i tett samarbeid med Møreforskning

¹ Regionalt partnerskap i Møre og Romsdal står bak VRI-prosjektet. Partnerskapet består av Møre og Romsdal fylke, de tre høgskolene, Møreforskning og Innovasjon Norge. Møreforskning har prosjektledelsen.

Ålesund, og får finansiert en del aktivitet gjennom VRI. Mobilitetsordningen i VRI brukes til m. a. å finansiere professor II stillinger. Det er samarbeid med Høgskolen i Tromsø om arktisk navigasjon, og med Sjøkrigsskolen om bl.a. utvikling av den virtuelle sjøveien.

Institutt for internasjonal markedsføring har den høyeste andelen av førstekompetanse i staben. Dette viser igjen med stabil publisering over tid som tidligere har utgjort en relativt stor andel av publikasjonspoengene. Denne andelen er fallende etter hvert som publisering fra andre fagmiljø øker. Instituttet har en kompetanse og fagportefølje som gjør at de leverer til alle de tre områdene som er tidligere nevnt, i tillegg til privat og offentlig sektor generelt.

Høgskolen i Ålesund utfører NFR finansiert forskning på oppdrag for næringslivet og andre. Slik forskning blir ikke rapportert som NFR-finansiert forskning. Det samme forholdet gjelder oppdrag fra VRI- prosjektet og Omegaland.

For å øke gjennomstrømningen i forskerutdanningen er våre interne PhD stipender lagt om fra å løpe over fire år med 75 % finansiering til å løpe over 3 år med fullfinansiering.

Arbeidet ovenfor (mot helsevesen, marin klynge og maritim klynge) forventes å posisjonere Høgskolen i Ålesund bedre i forhold til å få tilslag på NFR-søknader.

Risikovurdering sektormål 2 – Rapportering for 2008

Risiko	Grad av vesentlighet	Vurdering	Oppfølging 2008
Disponering av fagpersonale – stor undervisningsbelastning	H	Kvalitetsreformer har medført mer tidsbruk til oppfølging av studenter. Det er en utfordring å få til arbeidsplanssystem som gir rom for meritterende publisering	Utredning av nytt system for arbeidsplanlegging med målsetting å frigjøre mer tid forskning og faglig ledelse
Kultur for forskningsaktivitet	H	Det er behov for å styrke kulturen for meritterende aktiviteter/publisering bl.a. ved rekruttering til vitenskapelige stillinger	- internseminar om forskning - Rekruttering til vitenskapelige stillinger
Praktiske muligheter og motivasjon for utveksling	M		-Informasjon om ordinger for finansiering av utenlandsopphold
Stor konkurranse ved rekruttering av fag-/forskningskompetanse	H		- individuelle lønnsforhandlinger

2.3 SAMFUNNETS BEHOV

SEKTORMÅL 3: *Høyskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høyskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten*

Virksomhetsmål 3.1(KD)		Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
HiÅ	Antall kronikker e.l		3	4	5	6
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse		7	15	16	18
HiÅ	Foredrag fagmesser		9	13	45	15

Når det gjelder deltakelse i offentlig debatt, var det en svak økning i antall kronikker og publiseringer i fagpresse. Aktiviteten var nær ved å nå målene. Det var en stor økning i foredrag på fagmesser der aktiviteten ble mer enn måloppnåelse.

Virksomhetsmål 3.2(KD)		Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Omfang av eksternt finansiert virksomhet EFV (inntekt i mill kr)	15.237	18.927	25.716	27.644	26.000
KD	Mottatte foretningsideer		1	0	6**	0
KD	Nyopprettede selskaper basert på mottatte foretningsideer		1	0	2	0
HiÅ	%-andel av hovedprosjekter/ bacheloroppgaver i samarbeid med regionalt nærings-/arbeidsliv <ul style="list-style-type: none"> • Ingeniørutdanning • Nautikk • Eksportmarkedsføring • Marin biologi og foredling • Bioingeniør 			94 % *	100 % 80 % 90 % 73 % 62 %	80 %

*Ingeniør- og maritim utdanning

** Tallet omfatter 5 foretningsideer som er vurdert av Leiv Erikson Nyskaping, og 1 foretningsidé vurdert av Innovasjon Norge. Av dette er 4 ideer fra studentbedrifter og 2 fra ansatte. I tillegg er 10 foretningsideer fra studentbedrifter vurdert som ledd i arbeidet med studentbedrift.

Resultatene for styringsparameterne for virksomhetsmål 3.2 ble oppfylt med god margin. Omfanget av eksternt finansiert virksomhet i 2008 var på 27,644 millioner kroner. Av dette utgjør kursvirksomhet som finansieres ved egenandel 13,9 millioner kroner. Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) for 2008 var på 13,7 millioner kroner.

Resultatene under mottatte forretningsideer (KD-parameter 2 og 3) var basert på ideer fra egne studentbedrifter. Høgskolen i Ålesund har ikke etablert et eget apparat for å handtere eksterne ideer. Ålesund Kunnskapspark (ÅKP) som er nærmeste nabo, gjør slike oppgaver. Høgskolen har ingen egen enhet for kommersialisering, men er pålagt å bruke Leiv Erikson Nyskaping (LEN) i Trondheim som kommersialiseringsenhet. Dette er upraktisk, tungvint og fratår HiÅ muligheter til faglig arbeid knyttet til kommersialisering. Vi ønsker å kunne bruke ÅKP til denne oppgaven. Det er etablert en dialog mellom LEN og ÅKP for å finne ordninger slik at ÅKP kan ivareta LEN sine oppgaver i Ålesund.

Andel hovedprosjekter i samarbeid med regionalt næringsliv og arbeidsliv

Andelen hovedprosjekter/bacheloroppgaver som studenter har utført i samarbeid med regionalt næringsliv og arbeidsliv var høyt. Som en regionalt orientert høgskole har dette vært et sentralt punkt, og et element som har vært prioritert. Alle hovedprosjekter/bacheloroppgaver ved ingeniørutdanningene i 2008 ble gjennomført i samarbeid med slike aktører, og tallene var også høye også for andre studietilbud.

Kvalitativ vurdering sektormål 3

En vesentlig måte for Høgskolen i Ålesund å spre og formidle resultat fra forskning og faglig utvikling er gjennom oppdrag for eksterne parter som ønsker tilgang til høgskolens kompetanse. Denne formen for formidling skjer helt parallelt med egen forskning, som en integrert del av høgskolens forskning. En del av de eksterne prosjektene representerer nybrottsarbeid som er delvis finansiert av NFR, og de bidrar også i vesentlig grad til oppbygging av høgskolens kompetanse.

Utviklingsstrategiene omtalt under kapittel 2.2 omfatter også formidling gjennom FoU og etter- og videreutdanning i forhold til samfunnets behov. Vi søker å øke eksterne inntekter også gjennom formidling.

Vi er i godt inngrep mot maritim næringsklynge. Her skjer formidlingen gjennom FoU-prosjekter og gjennom etter- og videreutdanning. Samarbeidet med Offshore Simulator Centre gir mye tilbake i form av faglige utfordringer fra klyngen. I september 2008 startet høgskolen et prosjekt som skal utvikle kompetanse- og treningsregime for ankerhåndtering. Utfordringen kom fra Statoil og Marathon Oil. Prosjektet gjennomføres i nært samarbeid med Offshore Simulator Centre og inkluderer alle typer aktører i ankerhåndteringsoperasjoner. Fase 1 skal avsluttes i juni 2009, og prosjektet forventes å gi økte muligheter for aktivitet mot maritim klynge innen avansert opplæring og trening på området.

Vi er i godt inngrep mot marin næringsklynge. Her skjer formidlingen gjennom FoU-prosjekter som spenner fra relativt kurante FoU-oppdrag og til tyngre forskningsoppgaver, da gjerne i form av PhD knytt til problemstillinger som er viktig for næringslivet å få løst. Omfanget av aktiviteten er voksende. Høsten 2008 startet et tre-årig ARENA – prosjekt, Omegaland, der 8 bedrifter deltar sammen med Ålesund Kunnskapspark, Møreforskning Ålesund og Høgskolen i Ålesund. En av våre tilsatte ved Institutt for biologiske fag, er prosjektleder for Omegaland.

Mot helsesektoren skjer formidling i hovedsak gjennom etter- og videreutdanning.

På disse områdene har høgskolen hatt en vekst i eksterne inntekter på 1.9 mill i forhold til fjoråret.

Høgskolen i Ålesund ser det som en oppgave å drive formidling til elever i grunnskole og videregående skole. Dette for å formidle kunnskap, stimulere nysgjerrighet, promoterer realfag og naturvitenskap og synliggjøre karriereveier som åpner seg ved å ta utdanning ved Høgskolen i Ålesund. Flere arrangement går årlig:

- First Lego League. HiÅ har kurstilbud for lærere i grunnskolen, og arrangerte regional finale 8. november der 17 lag deltok. Om lag 450 elever deltok i arrangementet med støtte fra lærere,

foreldre og søsken. Arrangementet går i samarbeid med Avdeling for mediefag ved Høgskolen i Volda.

- Karriøredager for ungdomsskoleelever ble arrangert i samarbeid med utdanningsavdelingen i fylket. Over 2000 ungdomsskoleelever var innom det 3 dager lange arrangementet som inngår som en obligatorisk del av programfag valgt i ungdomsskolene i fylket.
- Laboratedagene ved Institutt for biologiske fag er et arrangement over en uke, der elever i videregående skole inviteres til laboratoriene for undervisning og forsøks- og analysevirksomhet. Målet er todelt: Å skape interesse generelt for kjemi og biologi, og å styrke rekrutteringen til utdanningene i bioingeniør- og biologiske fag. Til sammen deltok 507 elever på arrangementet i 2008.

Innovasjon og verdiskaping adresserer vi ved at to studieprogram har studentbedrift (SB) inkludert i planen. Ingeniørstudiet Produktutvikling og design har SB som valgfag høstsemester tredje studieår. Det er åpning for å arbeide videre med SB gjennom hovedprosjekt.

Innovasjonsledelse og entreprenørskap har studentbedrift og forretningsplan (Venture Cup) som obligatoriske fag.

Det er hovedfokus på læringsprosesser knytt til arbeidet med studentbedrift. I 2008 registrerte vi åtte studentbedrifter. Deltaking i konkurranser o.a. med studenter fra andre høyskoler er en god motivasjonsfaktor. Studentbedriftene ved HiÅ er med i Ungt Entreprenørskap og har gjort det skarpt i konkurranser. De vant fire av syv gullmedaljer i NM og sølvmedalje i EM. HiÅ har samarbeid med høyskoler og universitet fra Rogaland til Nord-Trøndelag om ulike arrangementer og konkurranser for studentbedrifter.

Arbeidet med å gjøre utdanningene tilgjengelige og fleksible for hele befolkningen, uavhengig av bosted og livssituasjon

Høgskolen i Ålesund er opptatt av å tilrettelegge for studenter med nedsatt funksjonsevne. Høgskolens læringsmiljøutvalg arbeider blant annet med tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne. Høgskolen har en handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne, og revisjon av denne planen ble igangsatt høsten 2008. Flere tiltak er blitt gjennomført den siste tiden med tanke på tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne. Som kompetansehevende tiltak har Læringsmiljøutvalgets sekretær deltatt på en nasjonal konferanse for læringsmiljøutvalg i juni 2008. Erfaringer viser at nedsatt hørselsevne er den vanligste funksjonshemmingen. Høgskolen i Ålesund har permanent installerte teleslynger i de største auditoriene. I tillegg ble det i 2008 anskaffet en mobil teleslynge som kan brukes i mindre auditorier samt flate klasserom. Høsten 2008 ble antall parkeringsplasser for studenter med rullestol utvidet og adgangen til ett av våre bygg ble bedret.

Høgskolen i Ålesund har svært få desentraliserte studietilbud og ingen rene nettstudier. Flere av høgskolens videreutdanninger innenfor helsefag er samlingsbaserte. Dette er en viktig forutsetning for å være attraktiv blant søkere også utenfor eget nærrområde.

Som regional høgskole er det viktig å bidra for befolkningen i hele regionen. Dette var ett av argumentene for at høgskolen i 2008 vedtok at det i 2009 skal gjennomføres opptak av studenter til et bachelorgradsstudium i Handels- og serviceledelse på deltid (4,5 år) i Kristiansund. Dette studietilbudet er et samarbeid med næringsaktører i Kristiansund, Høgskolesenteret i Kristiansund og Handels- og Servicenærings Hovedorganisasjon. Studietilbudet er samlingsbasert, og har således også studenter fra hele landet som målgruppe.

Risikovurdering sektormål 3 – Rapportering for 2008

Risikovurdering:

Med grad av vesentlighet menes den betydning styringsparameteret har for HiÅs mulighet til å oppfylle sin del av samfunnsoppdraget som ligger i sektormålet.

HiÅ benytter følgende skala: H= høy grad, M=middels og L= lav

Risiko	Grad av vesentlighet	Vurdering	Oppfølging 2008
Arbeidsbelastning på vitenskapelig personale	H	HiÅs evne til å oppfylle samfunnsoppdraget har stor betydning for HiÅ sitt omdømme i omgivelsene	- Headhunting til ledige stillinger
Stor konkurranse ved rekruttering av vitenskapelig personale	H	HiÅs evne til å oppfylle samfunnsoppdraget har stor betydning for HiÅ sitt omdømme i omgivelsene	- Konkurransedyktige arbeids- og lønnsbetingelse - Individuelle lønnsforhandlinger - Individuelle planer for kompetanseutvikling

Innenfor maritim rettet kursvirksomhet har risikoen knyttet til stor konkurranse om kompetent personell med spesialkompetanse slått til, og vi har fått oppsigelser sent på året med begrunnelse i lønnsvilkår. Konsekvenser for omsetning sees først i 2009 når vedkommende slutter. Utfordringen vi må møte er at slike instruktører har formalkvalifikasjoner som maksimalt holder akademisk nivå til høgskolelærer. I privat virksomhet får de årslønn på kr 700 000 eller mer, og vaktordning med 50 % på og 50 % fri.

2.4 PERSONAL, HMS OG ØKONOMIFORVALTNING

SEKTORMÅL 4: Høgskolene skal ha personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnyttelse av ressursene

Virksomhetsmål 4.1(KD)		Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger *)	21,6 %	22,5 %	28,9 %	31,7 %	32,0 %
HiÅ	Andel førstestillinger i fagmiljøene:*)					
	- Helsefag			23,7 %	19,4 %	20,5 %
	- Bioingeniør			0,0 %	20,0 %	20,0 %
	- Ingeniør			22,0 %	29,4 %	30,0 %
	- Maritim			56,5 %	56,0 %	56,5 %
	- Øk.adm utdanninger			70,8 %	68,0 %	70,0 %
	- Biologiske utdanninger			23,5 %	24,1 %	23,5 %

*) Alle tall per 01.10

Høgskolen har i flere år satset tungt for å øke andelen ansatte med førstekompetanse. Målsettingen om en andel på 32 % for 2008 ble nesten nådd. Ca 25 % av de ansatte i undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger som ikke har førstekompetanse, var pr 31.12 tatt opp i doktorgradsløp. Tabellen viser andel med førstekompetanse ved de forskjellige fagmiljøene. Helsefag og bioingeniør lå fortsatt lavt i 2008, men forventes å øke i årene som kommer. Pr 31.12 var åtte ansatte ved sykepleierutdanningen i doktorgradsløp og 17 totalt ved HiÅ. Høgskolen rekrutterer i større grad enn tidligere ansatte med førstekompetanse. Det er en betydelig interesse blant ansatte for å ta doktorgrad. Den største utfordringen knyttet til dette har vært å sørge for tilstrekkelig frikjøp for ansatte som ikke er tilsatt i stipendiatstilling. I perioder har det vært nødvendig å utsette doktorgradsløp på grunn av manglende kapasitet i grunnutdanningene. En annen utfordring er en betydelig økning i lønnskostnadene etter hvert som andelen ansatte i førstestillinger øker.

Antall tilsatte som deltar på mastergrad- eller dr. gradsprogrammer		Antall med opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i 2008			
Mastergrad	Dr. grad	Høgskolelektor	Førstelektor	Førsteamanuensis	Professor
4	17	2	0	1	0
Hvorav sykepleierutdanningen representerer:					
4	8	2	0	0	0

En ansatt har fått opprykk til førsteamanuensis og to ansatte har fått opprykk til høgskolelektor i 2008. I tillegg har fire høgskolelærere fått godkjent sine masteroppgaver i desember med påfølgende opprykk fra 2009.

Virksomhetsmål 4.2(KD)		Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv				
Styringsparameter		Resultat				Resultatmål
		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Andel kvinner, totalt:*)	44 %	46,1 %	46,0 %	45,1 %	31,0 %
	- fagstillinger	39 %	43,6 %	44,4 %	41,5 %	
	- førstestillinger	11,3 %	12,6 %	28,2 %	25,3 %	
	- mellomledere, tab3.3	62,5 %	57,1 %	28,6 %	42,9 %	
	- støttestillinger	36,6 %	35,6 %	41,4 %	34,8 %	
	- drift/vedlikeholdsst.	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	
	- administrative stillinger	68,2 %	64,5 %	61,6 %	67,5 %	

*) Alle tall per 01.10

Andelen kvinner ved HiÅ er forholdsvis stabil. Vi har ikke nådd målet om å øke andelen kvinner i førstestillinger til 31 % i 2008, men i stedet fått en nedgang på grunn av ikke planlagt avgang. Høgskolen har som nevnt 17 ansatte i doktorgradsløp, hvorav 12 er kvinner. Med bakgrunn i dette forventer vi på sikt en bedring i balansen. Fordelingen blant mellomledere ble noe bedret i løpet av 2008. Dette omfatter imidlertid kun syv stillinger, og små endringer gir store utslag. Det var fortsatt store forskjeller i fordelingen mellom kvinner og menn innenfor de forskjellige fagmiljøene. Høgskolen har ikke iverksatt spesielle tiltak for å endre dette utover å anmode det underrepresenterte kjønn om å søke på ledige stillinger.

I forbindelse med lokale forhandlinger er det dokumentert at gjennomsnittslønnen til kvinner generelt er lavere enn for menn. Høgskolen vil arbeide videre med denne problemstillingen, og det er satt ned et utvalg som skal oppdatere lønnspolitikken.

Høgskolen skal ha en god organisasjonskultur preget av samarbeid på tvers av ulike faglige og administrative enheter. Arbeidsmiljøundersøkelsen for 2008 viste at høgskolen har godt arbeidsmiljø både organisatorisk og psykososialt. 95 arbeidstakere har vært til helseundersøkelse og miljøsamtale. 81 % av deltakerne i undersøkelsen betraktet det organisatoriske arbeidsmiljøet som godt mot 86 % i 2007. Når det gjelder det organisatoriske arbeidsmiljøet, betraktet 3 % dette som dårlig mot 0 % i 2007. For det psykososiale arbeidsmiljøet oppga 84 % dette som godt mot 83 % i 2007. For det psykososiale arbeidsmiljøet betraktet 3 % dette som dårlig mot 0 % i 2007. Selv om undersøkelsen totalt sett var positiv, var det en nedgang som vil bli fulgt opp.

Høgskolen har de siste årene hatt økt fokus på internasjonal rekruttering av ansatte. Foreløpig har dette ført til en viss økning av ansatte fra land utenfor Norden. Erfaringene er at disse rekrutteringsprosessene er krevende, og det kreves spesiell tilrettelegging på mange måter.

Høgskolen i Ålesund har hatt følgende utvikling i sykefraværet de fem siste årene:

2004	2005	2006	2007	2008
3,3 %	3,7 %	3,2 %	4,2 %	4,0 %

Stillingskategori	Sykefravær							
	Egenmeldt				Legemeldt			
	Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.		Sykefraværsdagsv.		Sykefraværspros.	
	Menn	Kvinner	Menn	kvinner	Menn	Kvinner	Menn	kvinner
Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	45	42	0,32	0,37	265	754	1,89	6,64
Administrativt personale	11	44	0,33	0,76	33	333	0,98	5,74
Teknisk/administrativt personale	18	11	0,51	0,64	9	11	0,26	0,64
Inngått avtale om inkluderende arbeidsliv	Fra 01.01.2005							

Sykefraværprosenten for menn var lav, og har gått ned fra 2,5 % i 2007 til 1,8 % i 2008. For kvinner har det vært en økning fra 6,1 % i 2007 til 6,3 % i 2008. Hovedårsaken til sykefraværet hos kvinner var langtidssykmeldte.

Høgskolen har flere tiltak for å forebygge sykdom. Det arrangeres organisert trim for ansatte tre ganger i uken, ansatte får dekket deler av kontingenten på treningsstudio og det arbeides forebyggende på flere områder i samarbeid med Medi3 og høgskolen sin interne vernetjeneste. Systemet for oppfølging av sykmeldte ble forbedret i 2008.

Virksomhetsmål 4.3(KD)		Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer				
		Resultat				Resultatmål
Styringsparameter		2005	2006	2007	2008	2008
KD	Vesentlige merknader fra Riksrevisjonen *	0	0	0	0	0
KD	Resultat EFV (mill kr)	0,324	1,168	1,238	3,517	1,500
HiÅ	Ubrukte midler ved enhetene		2,000	2,323	4,432	
	Avsetninger (25 %)		2,018	2,829	3,557	
	Fri virksomhetskapital		2,077	2,494	3,922	
	Sum min 7 % av tilskudd fra KD**		6,095	7,646	11,911	8,543

* Merknader gjelder foregående års regnskap

** Nødvendig rom for å fange opp svingninger og gir rom for strategiske satsinger

Høgskolen har hatt et bedre resultat enn budsjettet for EFV. Det vises til de regnskapsmessige kommentarene i eget avsnitt.

Høgskolen hadde en større økning i avsetningene mot departementet enn forventet ut fra et forsiktighetshensyn.

Høgskolen er avhengig av å ha avsetninger for å sikre økonomisk handlefrihet. Denne avsetningen bør tilsvare minimum 7 % av tilskuddet fra KD. Denne målsetningen ble nådd når vi inkluderer 25 % av bundne avsetninger. Dette begrunnes med at vi i en kritisk situasjon kan omprioritere deler av strategiske avsetninger.

EU-finansierte forskningsprosjekt

Tema for prosjektet	Størrelse på finansieringen	Koordinatorrolle (JA/NEI)
Maricomp (Kompetanseevaluering maritime lærere)	66	Nei

Høgskolen i Ålesund har deltatt i EU-prosjektet Maricomp i 2008. Finansieringen (inntekten) utgjorde kr 66.000,-.

Kvalitativ vurdering sektormål 4

HiÅ har hatt en betydelig aktivitetsøkning de siste årene, spesielt innenfor eksternt finansiert virksomhet. Dette gjenspeiles ved at flere ansatte gir uttrykk for en opplevelse av økt arbeidspress. Dette gjelder både i faglige og administrative stillinger.

I tillegg til dette er det innført en rekke administrative systemer for å bedre kvaliteten på administrative tjenester. Administrativ kapasitet har ikke økt tilstrekkelig, og det er iverksatt tiltak for å styrke denne kapasiteten. Det er også satt i gang flere prosjekter for å effektivisere og forbedre administrative prosesser.

Rekrutteringssituasjonen for vitenskapelig personell innenfor maritime og teknologiske fag har vært vanskelig i 2008. Det er få søkere til ledige stillinger innenfor disse områdene, og det har vært nødvendig å tilby relativt høy lønn for å sikre rekruttering til driftskritiske stillinger. Manglende rekruttering kan på sikt føre til problemer med gjennomføring av undervisningen og gi reduserte inntekter på eksternt finansierte kurs. Høgskolen har fortsatt en utfordring på området og vil fokusere spesielt på dette fremover.

Høgskolen har liten økonomisk fleksibilitet og vil fokusere på tiltak for å sikre økt handlingsrom i form av opparbeidelse av strategiske avsetninger. Dette er nærmere omtalt under kapittel 3.1.4

Høgskolen har satt ned en arbeidsgruppe for å utarbeide utfyllende retningslinjer til ”Etske retningslinjer for statstjenesten”.

Høgskolen har høsten 2008 forberedt implementeringen av nytt regelverk for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) fra 2009 i henhold til F-20-07.

Risikovurdering sektormål 4 – Rapportering for 2008

Risiko	Grad av vesentlighet	Vurdering	Oppfølging 2008
Kompetanseutvikling	M	For enkelte faggrupper er det spesielle utfordringer knyttet til utvikling med sikte på å oppfylle nødvendige kompetansekrav	Ekstern rekruttering har vært forsøkt gjentatte ganger uten hell.
Alderssammensetning i fagstab og rekruttering til vitenskapelige stillinger	H	Meget stramt arbeidsmarked innenfor enkelte kategorier. Alderssammensetningen forsterker risikoen for mangel på vitenskapelig personale	Det har vært nødvendig å øke lønningene på områder med kritisk bemanning. Virkemiddelet er brukt både for å rekruttere nye og beholde ansatte.
Økonomisk ubalanse	H	HiÅ er i ferd med å bygge opp negativt resultat. Situasjonen kan bli kritisk, og det kreves at effektive tiltak settes i verk både på kort og lang sikt. Fortsatt høy risiko.	<ul style="list-style-type: none"> - Iverksatt kartlegging for å balansere høgskolens aktivitetsnivå med den økonomiske situasjonen. - Tiltak er iverksatt for å hindre at ordinær drift er avhengig av ekstern finansiering. - Kartlegging av overtidsbruk i forhold til bemanningsplaner.
Store uforutsette investeringsutgifter	H	Fortsatt høy risiko. Lav investering og gjenanskaffelse av driftskritisk utstyr. Dette er en situasjon som har vedvart de siste år og behovet er økende og prekært.	Fortsatt liten fleksibilitet til investeringer. Høgskolen er avhengig av finansiering via overskudd på ekstern finansiert virksomhet.
Knapp administrativ bemanning	H	Snau administrativ bemanning på kanten av det forsvarlige. Det mangler overlapping i kompetanse og kapasitet i vitale funksjoner. Sykdom blant personale vil kunne føre til stopp i drift.	Bemanning økt for bedre funksjon innenfor personal, økonomi og anskaffelser. Arbeidet med back up funksjoner

2.4.1 Rapportering om styrets arbeid

Styret har til sammen elleve medlemmer: Fire eksterne representanter, to studentrepresentanter, tre representanter valgt av faglig personale, en representant valgt av administrativ/teknisk personale og valgt rektor som styreleder. Siden høgskolen ikke har prorektor, er en av de faglig valgte representantene utpekt av styret selv til å være rektors stedfortreder i styremøter.

Styret har hatt seks ordinære møter, to ekstraordinære møter og ett styreseminar. Et av de ekstraordinære møtene skjedde i sommerferien for å behandle fuskesaker, det andre ble lagt til styreseminaret. I styreseminaret var strategi, rekruttering og mål- og risikostyring tema. Innspill fra seminaret er inkludert i plandokumentet. Styret som kollegium fungerer godt.

Styret behandlet i løpet av året en rekke saker av strategisk karakter knyttet til studieportefølje, opptak, budsjett og bemanning.

Risiko knytt til sparsommelig bemanning ved økonomiseksjonen ble synliggjort ved at høgskolen på grunn av sykdom ikke hadde kapasitet til å fullføre regnskapet for 2007 til fastsatt frist. Styret responderte med å styrke økonomifunksjonen gjennom å dele stillingen som økonomi- og personalsjef. Ny økonomisjef ble tilsatt og tiltrådte ved årsskiftet.

Styret er holdt løpende orientert om merknader fra riksrevisjonen og administrasjonens arbeid med å følge opp disse.

Høgskolens ledelse har arbeidet med risikostyring i forhold til planlegging og drift de siste par årene, og styret har gjennom behandling av rapport og planer 2007-2008 drøftet risikofaktorer for måloppnåelse. På styreseminaret i september 2008 ble høgskolestyret mer systematisk presentert for SSØ sin veileder for risikostyring i staten, forankret i økonomiregelverkets krav til risikostyring og intern kontroll. Det er besluttet å legge SSØ sin veileder til grunn for vår risikostyring, herunder gradering av risiko ved bruk av risikokart. Risikovurdering har i økende grad blitt integrert i ulike saker som styret får til behandling, senest ved behandlingen av budsjettet for 2009.

2.4.2 Økonomirapportering - Regnskap 2008

Regnskapet for 2008 er utarbeidet og presentert i samsvar med de gjeldende prinsipper, ref prinsippnoten og regnskapsmalen for universitet og høyskoler. Høgskolen har i 2008 benyttet overgangsordningen fra Kunnskapsdepartementet, og eksternt finansiert virksomhet (EFV) er gjennomført med basis i F-35-02 "Reglement om forvaltning av eksternt finansiert virksomhet ved universiteter og høyskoler og om disse institusjonenes samarbeid med andre rettssubjekt".

Regnskapet viser et overskudd fra eksternt finansiert virksomhet på 3,517 mill kr. Dette er 2,017 mill kr over budsjett og kan i stor grad henføres til maritime kurs, spesielt DP-kurs, hvor aktiviteten har vært betydelig høyere enn forutsatt i budsjettet. Høgskolen har en positiv utvikling innenfor flere områder, eksempelvis kurs innenfor hurtigbåt, ECDIS (elektroniske kart), ankerhåndtering og på utleie av personell med spesialkompetanse innenfor IKT. Vi har slitt med å få god økonomi ved de betalingsfinansierte videreutdanningene i kreftsykepleie og helsesøster og har for de kullene som gikk ut i 2008 bokført et underskudd på til sammen 0,655 mill kr.

Avregning for bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) er på 5,423 mill kr. Denne fremkommer slik:

Tekst	01.01.2008	31.12.2008	Endring
Ubrukte midler ved enhetene	2 323	2 687	364
Avsetninger	10 718	13 886	3 168
Sum Kunnskapsdepartementet	13 041	16 573	3 532
Utsatt virksomhet Norges forskningsråd	598	1 346	748
Utsatt virksomhet øvrige	881	2 024	1 143
Sum utsatt virksomhet	1 479	3 370	1 891
Sum	14 520	19 943	5 423
Overført fra virksomhetskapitalen		2 089	2 089
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet		22 032	7 512

Tabellen viser at avregningen mot Kunnskapsdepartementet har økt med 3,532 mill kr i 2008. Beløpet består av endringen i ubrukte midler ved enhetene og av periodiserte midler/ avsetninger. Økningen i avsetningene skyldes blant annet at ekstratildelinger mottatt fra KD med til sammen 2,234 mill kr i revidert og saldert budsjett for 2008 er satt av for å møte en stram budsjettsituasjon i 2009. I tillegg er

det forsinkelser i aktiviteter knyttet til Stø kurs, samarbeidsmidler med helseforetak og utsatte investeringer.

Økningen i utsatt virksomhet knyttet til Norges forskningsråd har oppstått på grunn av vansker med å rekruttere forskere til prosjektet "Det virtuelle Møre". Utsatt virksomhet for øvrige bidragsfinansierte aktiviteter har økt med vel 1,1 mill kr hovedsakelig knyttet til prosjektet Neste skip, som er et samarbeidsprosjekt med Rolls Royce.

Høgskolestyret har vedtatt å overføre 2,089 mill kr fra virksomhetskapskapitalen for å styrke BFV. Endringen i avregningen blir etter dette 7,512 mill kr.

Avviket mellom budsjett og resultat for 2008 er i hovedsak beskrevet foran. Inntektene fra andre statlige forvaltningsorgan samt oppdrags- og bidragsfinansierte aktiviteter, jf note 1, var budsjettert til 28 mill kr, men ble på 30,147 mill kr. Avviket på 6,592 mill kr på "Tilskudd og overføringer fra andre" skyldes at HiÅ kun budsjetterte med inntekter fra NFR på denne posten, mens regnskapsresultatet også inneholder bidragsfinansierte aktiviteter.

2.4.3 Rapportering om forvaltning av fullmakter

I tildelingsbrevet for 2008 gir Kunnskapsdepartementet Høgskolen i Ålesund budsjettfullmakter og fullmakt til å forvalte statens eierinteresser innenfor de generelle rammer som er nedfelt i sentralt gitte reglement, instruksjer og lovverk.

Høgskolen i Ålesund har i dag eierinteresser i fire aksjeselskaper:

Møreforskning AS ble etablert i 2008. Høgskolene i Møre og Romsdal eier 18% hver av aksjene (til sammen 54 %), Møre og Romsdal fylke eier 36 %, mens stiftelsen Møreforskning eier 10 %. Gjennom eierskapet vil høgskolen søke å utvikle tett samarbeid mellom fagmiljøene i Møreforskning og høgskolen, for å skape mer robuste miljøer og styrke forskningen på Nordvestlandet.

Offshore Simulator Centre AS ble dannet i 2005 av Høgskolen i Ålesund (25 %), MARINTEK (25 %), Rolls Royce Marine (25 %) og Farstad Shipping (25 %). Selskapet har hatt sterk aktivitetsvekst og en sunn økonomi. Selskapet har så langt vært et viktig redskap for utviklingen av simulatoraktivitet knyttet til Høgskolen i Ålesund, og en viktig aktør i samspillet mellom næringslivet og høgskolen.

I tillegg er høgskolen inne på eiersida i MMU Internasjonalt Maritimt Utdanningscenter AS (33,3 %) og Høgskolesenteret i Kristiansund AS (10 %).

Høgskolen forvalter tildelte fullmakter som angitt i tildelingsbrevet for 2008 kapittel 3.2. Gjennom ulike styresaker blir styret invitert til diskusjon om høgskolen sine eierinteresser i de selskapene som vi har eierandeler i. Høgskolestyret får en årlig statusrapport om virksomheten i selskapene. På bakgrunn av denne vil styret sette mål og iverksette korrigerende tiltak.

Som eksempel på en mer overodnet oppfølging, siteres fra protokollen for styremøtet ved Høgskolen i Ålesund 02.10.08:

(... ..) at høgskolestyret i løpet av 08/09 også bør fokusere på HiÅs eierinteresser overfor virksomheter der HiÅ er medeier. HiÅ er i dag medeier i en del virksomheter. Bl.a. gjelder det Møreforskning, MMU, OSC, Stiftelsen for etterutdanning og vitenformidling etc.(....) foreslo noen eksempler på problemstillinger som bør reises:

- bør HiÅ ta ut evt. aksjeubytte i noen av selskapene, der dette kan være aktuelt?

- bør HiÅ selge seg ned/ut i noen av virksomhetene?
- bør HiÅ utvide/trekke inn andre aktører i slike virksomheter?
- hvilke fordeler/ulempes har HiÅ i forhold til det å være medeier?
- bør HiÅ etablere flere virksomheter?
- hvilken strategisk nytteverdi har HiÅ ved å være medeier i flere av disse virksomhetene?

Det var enighet om at man inviterer lederen/ledelsen i hver av disse virksomhetene til å presentere seg overfor HS-styret. Hver virksomhet får disponere 30 min. til å presentere seg. I tillegg settes det av tid til diskusjon (30 min.). Det inviteres kun en virksomhet pr. høgskolestyremøte..

Høgskolestyret støttet forslaget og tiltaket initieres fra og med neste høgskolestyremøte i november.

Lederen for ett av selskapene – OSC – ble invitert til det påfølgende styremøtet, og holdt en presentasjon for styret. Til neste styremøte vil vi invitere lederen for Møreforskning AS.

2.4.4 Bygg og leie

Hoveddelen av bygningsmassen ved HiÅ er fra 1999 og er godt egnet til formålet. Vi har et flott hovedbygg, som blir lagt merke til. Areal situasjonen og kostnadene til leie fremgår av tabell 5.1.

HiÅ disponerer 21.428 kvm bygningsmasse fordelt slik:

• Nybygget fra 1999	14.188 kvm
• Fagskolebygget, renoveret i 2006	2.398 kvm
• Laboratoriebygget	3.602 kvm
• Gangstøvika	1.240 kvm

Laboratoriebygget er i dårlig forfatning, og en utvendig rehabilitering har stått på Statsbygg sine planer i flere år. Vi venter på avklaring om mulig oppstart høsten 2009.

Sjøanlegget til HiÅ er etter pålegg fra Fiskeridirektoratet nå tømt for fisk. Anlegget har ikke en forsvarlig teknisk standard i henhold til de nye kravene som kom i NYTEK forskriften.

Dette er ikke etablert system for intern leie, men eksternt finansierte prosjekter blir belastet med 40 % dekningsbidrag, hvorav 26 % relateres til bygningsmessige kostnader.

HiÅ har fra 2007 overtatt forvaltningen av fagskolebygget, hvor Fagskolen i Ålesund, som den største brukeren, disponerer 2.500 kvm. For å dekke kostnadene til dette ble tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet i 2007 økt med 3,445 mill kr. I praksis betyr dette at kostnadene til husleie for Fagskolen i Ålesund regnskapsføres og fremkommer som driftskostnader i regnskapet til Høgskolen i Ålesund.

2.4.5 Miljøspørsmål/miljøledelse

Miljøspørsmål og miljøledelse er et viktig område i dialogen mellom Statsbygg som huseier og høgskolen som leietaker. Ikke minst gjelder dette innenfor energiområdet, der det er utviklet et godt samarbeid og oppfølging for å optimalisere energibruk til ventilasjon og oppvarming. Høgskolen benytter fjernvarme, med hovedbegrunnelse i det samfunnsansvaret vi har for god miljøprofil. HMS-systemet og høgskolens kvalitetssystem skal sikre at lover overholdes, og at risiko og ansvar håndteres på en god måte. HiÅ har høsten 2008 styrket kapasiteten innenfor anskaffelsesområdet og har i den sammenheng etiske og miljøvennlige innkjøp som et fokusområde.

2.4.6 Samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid

Høgskolen i Ålesund har i 2008 utarbeidet utkast til policy for informasjonssikkerhet.

Det er videre utarbeidet beredskapsplan for Høgskolen i Ålesund, herunder etablert kriseledelse, laget varslingsliste, og beskrivelser av prosedyrer og ansvar. Det er foretatt en gjennomgang av beredskapsplanen i organisasjonen, og en kvalitetssikring av planen gjennom møte Fylkesmannens beredskapsavdeling og med kommunens beredskapsleder.

Beredskapsplanen og kriseledelsen har blitt aktivert i forbindelse med mindre alvorlige hendelser, og det planlegges en øvelse i 2009 i samarbeid med Ålesund kommune. Det vil bli gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse i 2009 med metodebistand fra kommunens beredskapsorganisasjon.

3 PLANER FOR 2009

Dette kapittelet viser hvilke overordnede resultatmål Høgskolen i Ålesund har satt for 2009 basert på Kunnskapsdepartementet sine Styringsparametere. Høgskolen sine detaljerte planer for 2009 er nedfelt i virksomheten sine årsplaner.

3.1 PLAN FOR VIRKSOMHETEN 2009

3.1.1 Utdanning

SEKTORMÅL 1: *Universiteter og høyskoler skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap*

Virksomhetsmål 1.1 (KD)		Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Antall primærsøkere per studieplass ¹ (jfr også virksomhetsmål 4.1)	1,6	1,5	1,6	1,7	1,8
KD	Studietilbud i samarbeid med andre institusjoner	2	2	2	2	2
HiÅ	Totalt antall uteksaminerte kandidater (gradsstudier)	284	267*	281	300	320
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (BFV)	577	740*	599	650	660
HiÅ	Antall studenter som har fullført studieprogram (EFV)	218	339*	300	189**	250

¹ Her regnes totalt antall studieplasser som lyses ut, jf. tabell 1.3 i "tabellvedlegget"

* Resultatet på antall eksaminerte kandidater og antall studenter som har fullført studieprogram er for 2007 beregnet for 13 måneder (01.01.2007 til 31.01.2008), mens tallene for tidligere år er på 12 måneder (kalenderåret). Dette er for å tilpasse rapporteringen til krav fra Kunnskapsdepartementet. For 2007 utgjør dette 7 kandidater (på sykepleie), 71 studenter på BFV og 48 studenter på EFV. Dette utgjør totalt 119 studenter, derav 7 kandidater. Fra 2008 er rapportering på 12 måneder igjen, men da fra 01.02.2008 til og med 31.01.2009.

** Nedgangen i resultatmålet skyldes at det i 2009 ikke vil bli uteksaminert studenter på Helsesøsterutdanning og på videreutdanning i Kreftsykepleie.

Virksomhetsmål 1.2 (KD)		Høyskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	43,7 (landssnitt 45,0)	46,9 (landssnitt 44,9)	44,0 (landssnitt 42,9)	46,9	46,9
KD	Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)		18,1 (landssnitt 16,6)	17,2 (landssnitt 16,5)	18,9	18,9
HiÅ	%-andel kandidater uteksaminert på normert tid		51	52	60	62
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (BFV)		69	65	70	72
HiÅ	%-andel studenter som har fullført studieprogram på normert tid (EFV)		90	90	90	90
HiÅ	%-andel av hovedprosjekter/ bacheloroppgaver i samarbeid med regionalt nærings-/arbeidsliv <ul style="list-style-type: none"> • Ingeniør- utdanning • Nautikk • Eksport- markedsføring • Marin biologi og foredling • Bioingeniør 			94 % *	100 %	80 %
					80 %	100 %
					80 %	85 %
					90 %	90 %
					73 %	75 %
					62 %	70 %

*Ingeniør- og maritim utdanning

Virksomhetsmål 1.3 (KD)		Høyskolene skal ha et utstrakt internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Antall utvekslingsstudenter (ut/innreisende)	50	28	69	70	70
KD	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	2	3	3	4	6
KD	Studietilbud i samarbeid med utenlandske institusjoner (Fellesgrader)	0	0	0	0	0
HiÅ	Antall studenter (utenom utveksling) rekruttert fra andre land	52	58	62	60	70

Virksomhetsmål 1.4 (HiÅ)		HiÅ skal være ledende maritim utdanningsinstitusjon i Norge				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
HiÅ	Antall kandidater på maritim utdanning		36*	42*	16**	21**
HiÅ	Antall kursstudenter maritime kurs	661	717	776	830	860
HiÅ	Antall spesialtilbud i simulator i ordinære maritime studieprogram		4	4	4	4

*Omfatter også to studieprogram i Tanzania, NORAD-finansiering

** Det gjøres oppmerksom på at høgskolen forventer en nedgang resultatmål for 2009 og ambisjonsnivå 2010 for produksjon av maritime kandidater som fremkommer senere i plandelen. Tallene bygger på antall aktive studenter på kull 2006 og kull 2007. På kull 2006 er det 18 aktive studenter, men to er så forsinket at de trolig ikke vil bli ferdige i 2009. På kull 2007 er det 28 studenter og det er allerede sju studenter som er så forsinket at de trolig ikke får vitnemål i 2010. Sammenlignet med tallene for 2007 og 2008, så er det for 2007 16 kandidater uteksaminert i Tanzania og i 2008 18 kandidater uteksaminert i Tanzania.

Kvalitative styringsparametere sektormål 1

Institusjonens strategi for utvikling av fagporteføljen og faglig profil

I Høgskolen i Ålesunds strategiplan 2005-2009 framkommer det at høgskolen har som mål å utvikle fire mastergrader alene eller i samarbeid. Høgskolen har i dag en mastergrad i ingeniørfag (produkt- og systemdesign) og samarbeider videre med Høgskulen i Volda om en mastergrad innenfor helse- og sosialfag. Videre vil det i løpet av 2009 bli sendt en søknad til NOKUT om akkreditering av mastergrad i ingeniørfag (skipsdesign). Høgskolens styre har videre fattet prinsippvedtak om at mastergrader kan utredes innenfor flere av høgskolens sentrale fagområder.

Det vil høsten 2009 bli tatt opp ett kull til bachelorgradsstudium i Handels- og serviceledelse, deltid (4,5 år) og samlingsbasert, i Kristiansund. Det er redegjort for dette ovenfor i forhold til rapportdelens sektormål 3.

Høgskolen reviderer nå sin strategi, og det er signalisert en sterkere vektlegging av faglig profil inn mot de tre hovedgrupper av næringer som er svært sentral i høgskolens region: maritim næring, marin næring og offentlig helsevesen.

Det er ikke lagt til grunn noen større endring i fagportefølje og faglig profil ved Høgskolen i Ålesund for studieåret 2009-2010. Til tross for svake opptakstall ved de biologiske studiene de siste årene har høgskolen valgt å videreføre disse. Det arbeides aktivt for å søke å snu søkertall i en mer positiv retning.

Vurdering av kvalitetssikringssystemet

Høgskolen i Ålesund gjennomfører nå en revidering av høgskolens kvalitetssikringssystem for å oppdatere systemet i tråd med de nye retningslinjene gitt av NOKUT i 2009. Det er i den prosessen gjennomført møter med brukerne av systemet, og studentene har vært svært sentrale i dette arbeidet.

Det er blitt avdekket forbedringspotensial når det gjelder selve systemhåndboken og i forhold til de enkelte rutiner. Spesielt vil systemet med studentevalueringer bli sett nærmere på for å se om det kan gjøres på en bedre måte. Videre er det også avdekket ønsker om et tydelig system for avviksrapportering, og det vil bli arbeidet videre med å få dette på plass.

Målene i kvalitetssikringssystemet er forankret i høgskolens strategiplan og vil bli revidert i samsvar med strategiplan for 2010-2013, når denne blir vedtatt i siste halvdel av 2009.

Høgskolens kvalitetsrapport for 2007-2008 har vært til behandling i både studieutvalg og høgskolestyre. De komponenter som fikk størst oppmerksomhet i styret var blant annet

problemstillinger rundt å øke gjennomstrømming, å øke internasjonaliseringen innenfor ingeniørutdanningene og å sørge for at evalueringer blir gjennomført og fulgt opp på en bedre måte. Det forventes at tiltak rundt disse punktene implementeres i 2009. Videre er det sentralt at læringsmiljøutvalgets rolle tydeligere forankres i kvalitetssystemet.

Arbeidet med Kvalitetsrapporten for 2007-2008 avdekket videre et behov for å se nærmere på problematikken med svak gjennomstrømming og høyt frafall. Høgskolen vil derfor gjennomføre en undersøkelse av svak gjennomstrømming og høyt frafall for å få bedre kunnskap om problemstillingen, og dermed kunne implementere adekvate tiltak for å forbedre dette.

Videre vil Høgskolen i Ålesund i første halvdel av 2009 legge ned et stort arbeid med implementeringen av læringsutbytte i alle studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser. Det er fattet vedtak om at dette skal være på plass for alle studier fra og med høstsemesteret 2009. Høgskolen har i den forbindelse utarbeidet en veiledning for utfylling av studieplaner/fagplaner og fagbeskrivelser.

Strategisk bruk av kvalitetssikringssystemene

Kvalitetssikringssystemet legger til grunn NOKUTs krav ved etablering av nye studietilbud og ved revidering av eksisterende studietilbud. Det er viktig for høgskolen å tilfredsstille de krav som NOKUT stiller til høgskolens studietilbud.

Tilbakemeldingene til Høgskolen i Ålesund i forbindelse med søknaden om etablering av mastergradsstudium i ingeniørfag i produkt- og systemdesign, opplevdes som konstruktive. På dette grunnlaget arbeides det også videre med å slutføre søknad til NOKUT om mastergradsstudium i ingeniørfag i Skipsdesign. Det tas sikte på å oversende denne i første halvdel av 2009.

Ingeniørutdanningene, som har vært til gjenstand for en evaluering fra NOKUT de siste par årene, er organisatorisk lagt til Institutt for teknologiske og nautiske fag (ITN). Utdanningene har opplevd at eksterne fokus har vært positivt. Nærmere utdyping av dette av dette kommer i et senere punkt i denne delen av planen.

Sykepleierutdanningen som har vært gjenstand for en omfattende revidering av akkreditering fra NOKUT de siste par årene, er ved er organisatorisk lagt til Institutt for helsefag (IHF). Instituttet har sammen med høgskolens ledelse arbeidet med oppfølging av NOKUTs revidering i 2007 og 2008. HiÅ fikk godkjent studieplanen ved utdanningen i 2007 og fikk godkjent kravet om 20 % faglig ansatte med førstekompetanse i 2008.

For å belyse hvordan NOKUTs revidering av akkreditering i sykepleie blir fulgt opp videre i 2009, er det naturlig å ta utgangspunkt i anbefalingene fra de sakkyndige komiteene som kom frem i rapportene. Dette kom i forbindelse med fase 2 og 3 av revidering av akkreditering av studietilbudet i sykepleie ved Høgskolen i Ålesund.

I rapporten i forbindelse med fase 2 heter det under ”Anbefalinger” (s. 10) at:

- ”Arbeidet med å utvikle engelskspråklige kurs/moduler og valgbare kurs bør videreføres.”

I rapporten i forbindelse med fase 3 heter det under ”Anbefalinger” (s. 11) at:

- ”For å gi studiet en tydeligere profil for sykepleie, anbefales at det arbeides videre mot en mer eksplisitt redegjørelse for begrepet ”praksisnær profil”.”

Ved sykepleierutdanningen fokuseres det på begge disse punktene. Når det gjelder engelskspråklige kurs/moduler og valgbare kurs, så innarbeides dette i forbindelse med revisjon av fagplanen for sykepleierutdanningen som fagmiljøet er i gang med. Det er foreløpig uavklart om denne vil bli ferdigstilt tidnok til å trå i kraft fra studieåret 2009/2010 eller om en må vente til 2010/2011. Imidlertid planlegger en uansett å kunne tilby et engelskspråklig kurs allerede fra studieåret 2009/2010.

Når det gjelder tydeliggjøring i forhold til begrepet ”praksisnær profil”, ble det arbeidet med dette i forbindelse med utformingen av ny strategiplan for Institutt for helsefag for perioden 2008-2013. I tillegg vil dette være et av hovedtemaene på personalseminar for instituttet i vårsemesteret 2009. Det

har også vært foretatt en del praktisk oppfølging i forhold til profilen, og det vises i den forbindelse til beskrivelse av samarbeid med institusjoner der studentene har praksis.

Strategi for arbeidet med internasjonalisering

Det ble i 2008 gjennomført en dyptgående evaluering av internasjonaliseringsaktiviteten ved alle høgskolens enheter. Dette har medført at følgende tiltak er planlagt igangsatt og/eller iverksatt i løpet av 2009 er:

- Utarbeidelse av ny strategi for internasjonalisering for høgskolen som helhet. De foreløpige føringer som er gitt for høgskolens nye internasjonale strategi er at den i større grad å være koblet mot regionale næringsklyngers internasjonale orientering, og ta sikte på å følge og bygge opp under denne orienteringen. Blant land utenfor Europa som er kandidater til å bli gitt spesiell fokus kan Vietnam, India og Brasil nevnes spesielt. I tillegg vil Stortingsmelding 14 (2008-2009) Internasjonalisering av utdanning være viktig fundament i utviklingen av høgskolens nye internasjonale strategi.
- Revidering av høgskolens beredskapsplan med sikte på å etablere bedre og klarere rutiner ved krisesituasjoner for høgskolens studenter i utlandet og for våre utenlandske studenter i Norge.
- Søke å etablere tiltak for å få opp aktiviteten i institutt og fagmiljø der arbeid med internasjonalisering i dag står svakt. Spesifikt vil det bli satt søkelys på å øke internasjonaliseringen av Institutt for teknologiske og nautiske fag i forhold til utveksling inn og ut. Det vil også bli arbeidet med etablering av flere fag undervist på engelsk for igangsetting enten studieåret 2009/2010 eller 2010/2011. Dette vil gi grunnlag for økning av antall innreisende studenter og derigjennom skape et bedre internasjonalt miljø hjemme også for studenter som velger ikke å reise til utlandet. Økt undervisning på engelsk med deltakelse av ikke-norskspråklige studenter fra flere land vil også bidra til økt kulturell forståelse og bedre engelskkunnskaper blant våre norske studenter ("Internationalisation at home").
- Det er en målsetting å øke aktiviteten av inn- og utreisende fagpersonell og administrativt personell innenfor Erasmus LLP-programmet. Høgskolen venter ingen synlig effekt av dette før i 2010.
- Høgskolen i Ålesund vil bruke Euraxess aktivt i rekrutteringsarbeidet. En egen kontaktperson er oppnevnt med ansvar for oppfølging av nytilsatte som rekrutteres gjennom ordningen.

Bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjeneste der studentene har praksis

Høgskolen vil fortsette med det samarbeid og tiltak i forhold til bindende samarbeid med institusjoner i spesialist- og primærhelsetjeneste for 2009, som er skissert i rapportdelen for 2008.

Høgskolen deltar for tiden i flere prosjekter som gjennomføres i samarbeid med helsetjenesten på ulike nivåer. Institutt for helsefag (IHF) har videre lang tradisjon for bruk av timelærere fra praksisfeltet innenfor aktuelle emner, og bidrar også med kurs, forelesninger og veiledningsoppdrag overfor helsetjenesten. De fleste av IHFs videreutdanninger har dessuten fagråd der praksisfeltet er representert. I løpet av 2009 vil det bli etablert et slikt fagråd også for bachelorgradsstudiet i sykepleie.

Det legges også opp til jevnlige dialogmøter på ledelsesnivå med instanser der høgskolen har studenter i praksisstudier. Videre foregår det også en del FoU-prosjekter med utvikling av studentenes praksisundervisning som tema, både for bioingeniører og sykepleiere.

Institusjonens oppfølging av NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningen

Høgskolen i Ålesund har opplevd NOKUTs evaluering av ingeniørutdanningene som konstruktive. Høgskolen vil implementere tiltak for videreutvikle kvaliteten ved høgskolens ingeniørutdanninger.

NOKUTs anbefalinger til kvalitetsforbedrende tiltak som bør iverksettes er følgende:

- Øke rekrutteringen, særlig nasjonal rekruttering, til de ulike utdanningene. Flere og bedre tiltak bør settes inn for å rekruttere kvinnelige søkere.
- Gjennomføre tiltak for å øke gjennomstrømmingen og fullføring, blant annet ved å utarbeide rutiner for å framskaffe systematisk oversikt over inntakskvaliteten, styrke oppfølgingen av studentene og stimulere dem til å bruke mer tid på studiet.
- Prioritere arbeidet med å øke andelen lærere med førstekompetanse både på kort og lang sikt, for eksempel ved i høyere grad å engasjere næringslivet.
- Påse at balansen mellom akademisk og yrkesrelevante krav til utdanningene er god, blant annet ved å benytte benchmarking mot andre institusjoner ved utforming av fagplaner.
- Vektlegge de faglige sakkyndiges synspunkter på utdanningene og gjennomføre relevante tiltak.
- Bedre utrustningen på flere laboratorier
- Utvikle rutiner for oppfølging av studentevalueringer og tilbakemeldinger på eventuelle gjennomførte tiltak.

Tiltak i forbindelse med oppfølgingen av disse anbefalingene fra NOKUT vil bli til gjenstand for behandling in høgskolens styre i april 2009. Det legges i den forbindelse opp til vedtak av en handlingsplan med konkrete tiltak for å videreutvikle kvaliteten ved disse utdanningene.

Institusjonens tilrettelegging for funksjonshemmede studenter

Det er for 2009 vedtatt at læringsmiljøutvalgets rolle ved Høgskolen i Ålesund skal klargjøres. Dette er forankret i styrevedtak i forbindelse med behandlingen av Kvalitetsrapporten 2007-2008 (HS 09/01). Høgskolen i Ålesund er også opptatt av å oppfylle kravene i den nye diskriminerings- og likestillingsloven som trådte i kraft 01.01.09. Høgskolens handlingsplan for studenter med nedsatt funksjonsevne skal være revidert i løpet av 2009, slik at handlingsplanen er oppdatert i forhold til kravene i den nye diskriminerings- og likestillingsloven. Informasjon om tilrettelegging for studenter med nedsatt funksjonsevne skal synliggjøres på en bedre måte via Høgskolen i Ålesunds nettsider.

Risikovurderinger sektormål 1

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på enhetens mål er det identifisert følgende kritiske suksessfaktorer:

KSF 1: Studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet

Høgskolens studenters oppfatning av høgskolens kvalitet er en kritisk suksessfaktor som direkte vil påvirke høgskolens omdømme. Videre er det svært sannsynlig at dersom studentene har en negativ oppfatning av høgskolens kvalitet, vil dette både virke negativt i forhold til frafall og gjennomstrømming, samtidig som man kan anta det også vil ha negative konsekvenser i forhold til fremtidige søknads- og opptakstill. Direkte vil dette kunne ha implikasjoner på høgskolens økonomi.

KSF 2: God faglig oppfølging av studentene

Det er helt sentralt at studentene får god faglig oppfølging av sine faglærere. Ikke minst er det viktig at veiledningssamtalene blir utnyttet på en god måte. Det er videre viktig at eventuelle innsparingskrav ses i relasjon til den faglige oppfølgingen som studentene får. En svekket faglig oppfølging av studentene kan medføre lavere gjennomstrømming og et svekket omdømme.

KSF 3: Gode søkertall og opptakstall

Gode søkertall og opptakstall er viktig, både for å fylle opp de studieplasser som høgskolen har utlyst og for å ha best mulig inntakskvalitet til de enkelte studier. Det er sannsynlig at en høyere inntakskvalitet vil føre til en bedre gjennomstrømming, samtidig som det vil være positivt omdømmebyggende om konkurransen om studieplassene ved høgskolen er høy. Gode søkertall og opptakstall er, i tillegg til å være nært knyttet til omdømmet, også knyttet til å ha en attraktiv studieportefølje, samt god og positiv synlighet blant potensielle søkere.

KSF 3.1: Gode søkertall og opptakstall til studietilbud ved Institutt for biologiske fag

Studietilbudene ved institutt for biologiske fag har gjennom flere år hatt svake søkertall, og måltallet om antallet studenter har ikke blitt oppnådd. Praktisk talt alle ledige studieplasser ved høgskolen har de siste årene vært på disse fagene. For høgskolens økonomi og for opprettholdelsen av dette fagmiljøet er det helt sentralt at søkertallene og opptakstallene er på et høyere nivå enn de siste år har vist.

KSF 4: God gjennomstrømming

God gjennomstrømming er helt sentralt for høgskolens økonomi. Gjennom flere år har høgskolens kvalitetsrapport avdekket utfordringer på dette punktet, og det er en kritisk suksessfaktor å finne svar på hva svak gjennomstrømming og frafall skyldes. Når årsakene er kartlagt, vil det er det sentralt at tiltak implementeres ved de ulike fagmiljø, og ikke minst ved de fagmiljø hvor utfordringen er mest prekær.

KSF 5: Godt omdømme regionalt og nasjonalt

Høgskolens omdømme vil være sentralt i forhold til attraktiviteten til høgskolens studietilbud. Ikke minst det regionale omdømmet er viktig, men det er også en sentral kritisk suksessfaktor å fremstå som en attraktiv utdanningsinstitusjon nasjonalt sett. Omdømme er også nært knyttet til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet, men det er også eksempelvis knyttet til hvordan høgskolen håndterer beredskapssituasjoner og kriser.

KSF 6: Godt studentmiljø med mange og inkluderende studentaktiviteter

Et godt studentmiljø er en kritisk suksessfaktor for studentenes trivsel ved høgskolen. Det kan antas at et godt studentmiljø kan begrense frafall og forbedre gjennomstrømming, samtidig som det vil være kunne være omdømmebyggende og øke attraktiviteten blant søkerne.

KSF 7: Godt fungerende studieadministrative tjenester

Det er viktig at de studieadministrative tjenestene oppleves å ha god kvalitet, samtidig som om den er effektiv, rasjonell og tilgjengelig. Dette vil således være en kritisk suksessfaktor i forhold til studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet og høgskolens omdømme.

KSF 8: Gode samskipnadstjenester for studentene (eksempelvis bolig og barnehage)

Blant potensielle søkere som kommer utenfra er det en kritisk suksessfaktor at det er god tilgang på studentboliger, videre er det en kritisk suksessfaktor at det god tilgang til barnehageplasser for søkere med barn. I forhold til begge aspekter er studentsamskipnaden sentral.

KSF 9: God internasjonal rekruttering til engelskspråklige studietilbud

Høgskolen har etablert et mastergradstilbud på engelsk, og har fremtidige planer om å etablere flere studietilbud på engelsk. Da målgruppen for disse studietilbudene også inkluderer internasjonale søkere, er det en kritisk suksessfaktor at dette rekrutteringsarbeidet lykkes. Det vil videre være viktig å søke innpass på flere markeder for å begrense sårbarheten.

KSF 10: Attraktive utvekslingstilbud

Det er mulig å gjennomføre utveksling ved alle gradsstudier ved Høgskolen i Ålesund, selv om mulighetene er svært begrensede ved enkelte studietilbud. For enkelte søkere, som er opptatt av et utvekslingsopphold i utlandet, er det en kritisk suksessfaktor at høgskolen fremstår å ha attraktive avtaler med utenlandske universiteter.

Identifisering av risikoer

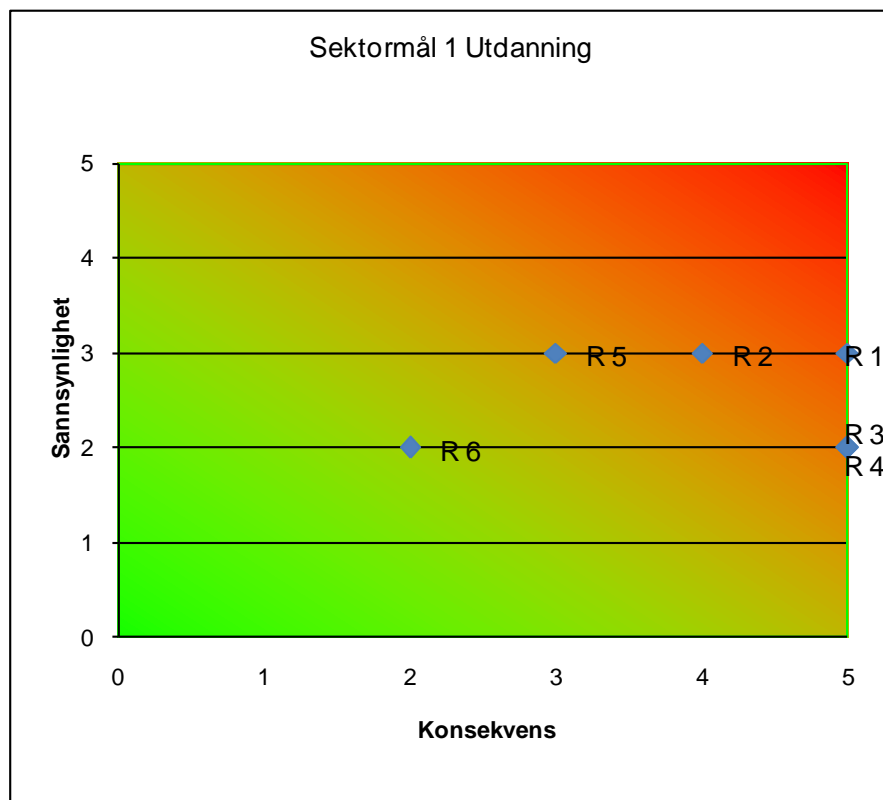
Basert på enhetens kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

- R 1 Gjennomstrømming av studenter
En stor risiko ved Høgskolen i Ålesund er gjennomstrømmingen av studenter. Gjennomstrømming har direkte innvirkning på høgskolens økonomi, og har dessuten betydning for høgskolens og studietilbudenes omdømme.
- R 2 Svekket faglig oppfølging av studentene
Det er viktig at studentene får god faglig oppfølging i løpet av sin studietid ved Høgskolen i Ålesund. I en situasjon hvor det vurderes økonomiske innsparingstiltak er det sentralt at dette ikke svekker den faglige oppfølgingen av studentene. En svekket faglig oppfølging kan påvirke både studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet, samt skade høgskolens omdømme.
- R 3 Svekket attraktivitet blant søkerne
Det er viktig at Høgskolen i Ålesund opprettholder, og gjerne styrker sin synlighet for og attraktivitet i søkermassen. En svekket synlighet og attraktivitet blant søkerne kan både føre til at studieplasser på flere studietilbud ikke blir fylt. Ikke minst er dette en reell problemstilling for studietilbudene tilknyttet Institutt for biologiske fag. Samtidig vil en svekket attraktivitet kunne medføre at inntakskvaliteten – som for enkelte studier er en kritisk faktor for gjennomstrømmingen – blir svekket.
- R 4 Svekket omdømme
Et svekket omdømme vil man kunne anta kan føre til svekket attraktivitet blant søkerne, samtidig som det kan medvirke i studentenes oppfatning av høgskolens faglige kvalitet. Det er derfor viktig at man kontinuerlig har fokus på dette, både i forhold til faglig og administrativt arbeid med studiekvaliteten og i forhold til eventuelle beredskapssituasjoner og kriser.
- R 5 Svekkede administrative tjenester til studentene
Det er videre viktig at studentene får en god administrativ oppfølging i løpet av sin studietid ved Høgskolen i Ålesund. En konsekvens av svekkede administrative tjenester til studentene vil være at det negativt vil påvirke studentenes oppfatning av høgskolens kvalitet, samt skade høgskolens omdømme.
- R 6 Mindre aktivt og inkluderende studentmiljø
Det er viktig at mange og ulike studenter føler at studentmiljøet ved Høgskolen i Ålesund er aktivt og inkluderende. Et mindre aktivt og inkluderende studentmiljø kan ha følger for både omdømme, søkerattraktivitet og gjennomstrømming.

Vurdering og prioritering av risikoer – tiltak

Risiko nr	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Gjennomstrømming av studenter	5	3	15	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøkelse av frafall og gjennomstrømming • Spesielt rettede tiltak ved studietilbud som har størst utfordring på dette • Gode veiledningssamtaler med studentene
R 2	Svekket faglig oppfølging av studentene	4	3	12	<ul style="list-style-type: none"> • Fokus på faglige konsekvenser ved eventuelle innsparingstiltak • Gode veiledningssamtaler med studentene
R 3	Svekket attraktivitet blant søkerne	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Gode hjemmesider • God målrettet rekruttering
R 4	Svekket omdømme	5	2	10	<ul style="list-style-type: none"> • Studenttilfredshet • Oppdatert beredskapsplan • Fokus på positiv omtale i media
R 5	Svekkede administrative tjenester til studentene	3	3	9	<ul style="list-style-type: none"> • Etablering av studieadministrativt studenttorg • Tilstrekkelige ressurser
R 6	Mindre aktivt og inkluderende studentmiljø	2	2	4	<ul style="list-style-type: none"> • Studentaktiviteter oppmuntres • Aktiviteter rundt studiestart gis prioritet

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

3.1.2 Forskning og utvikling

SEKTORMÅL 2: *Universiteter og høyskoler skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid.*

Virksomhetsmål 2.1 (KD)		De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	0,08	0,12	0,13	0,16	0,18
KD	NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	33.787	31.284	22.154	35.000	50.000
KD	EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling (jf også virksomhetsmål 4.1)	1.410	2.186	2.193	3.000	3.000

Virksomhetsmål 2.2 (KD)		Høyskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig.* Høyskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
HiÅ	Gjennomsnittlig brutto/netto årsverk for stipendiater og ansatte som tar dr grad	4,50/3,25	7,25/3,06	Ingen disputas i 2008	5,00/3,00	5,00/3,00

*HiÅ har ikke forskerutdanning

Virksomhetsmål 2.3 (HiÅ)		Høgskolen i Ålesund ønsker en stor del av prosjektinntekter fra næringslivet				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
HiÅ	Prosjektinntekter fra privat næringsliv			26,176 MNOK	25 MNOK	25 MNOK

Kvalitative styringsparametere

Profesjonsrettet forskning

- Profesjonsrettet forskning skjer spesielt knyttet til helsefag, sykepleie og bioingeniør. Den blir styrket gjennom PhD studier og post-doc.
- Område/behov for profesjonsrettet forskning er identifisert innenfor maritim profesjon, og aktivitet vil bli søkt igangsatt i løpet av 2009

Styrking av nyskappingsarbeid

- Ved å respondere på økt kunnskapsbehov med spissing av nye studietilbud bl.a. på mastergradsnivå og med mastergradsoppgaver knyttet til utfordringer i maritim næringsklynge.
- Ved å delta aktivt i næringslivets forsknings- og utviklingsoppgaver. Kunnskapsbasert innovasjon er stikkordet.

Status for rekruttering på ulike fagområder

- For helsefag (sykepleie) er det svært god intern rekruttering til PhD stipend. I tillegg har man lykket med å rekruttere ny førstekompetanse utenfra.
- For bioingeniørutdanningen og biologiske fag er rekrutteringen til PhD god.
- Ingeniørfagene har hatt svak intern rekruttering til PhD studier. Det skjer til en viss grad rekruttering av førstekompetanse ved nytilsetting.
- For maritime fag er det så godt som ingen tilgang på forskningskompetanse ved nytilsettinger. Det er vanskelig å finne folk med lektorkompetanse. Forskningskompetanse må bygges opp hos egne tilsatte.
- For økonomi og ledelsesfag er det god tilgang på førstekompetanse ved nytilsettinger,

Bedring av samarbeid med nasjonal og internasjonal utdannings- og forskningsvirksomhet

- Forskningsgrupper med klart definerte arbeidsområder vil gjøre det enklere målrettet å søke samarbeidspartnere.
- Utdanne og etablere forskningsledelse for ulike fagområder med ansvar også for utvikling av samarbeidsrelasjoner.

Risikovurderinger sektormål 2

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på mål (jf. kapittel 3) er det identifisert 6 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Tilstrekkelig andel tilsette engasjert i forskning (førstekompetanse)

KSF 2: Tilstrekkelig interne ressurser til forskning

KSF 3: Organisere forskningsgrupper med ”kritisk masse”

KSF 4: Etablere en god organisering av forskningen med tydelig forskningsledelse og gode interne service- og støttesystem

KSF 5: Å få inn eksterne midler til forskning

KSF 6: Økt kontakt og samarbeid med nasjonale og internasjonale fagmiljø

Identifisering av risikoer

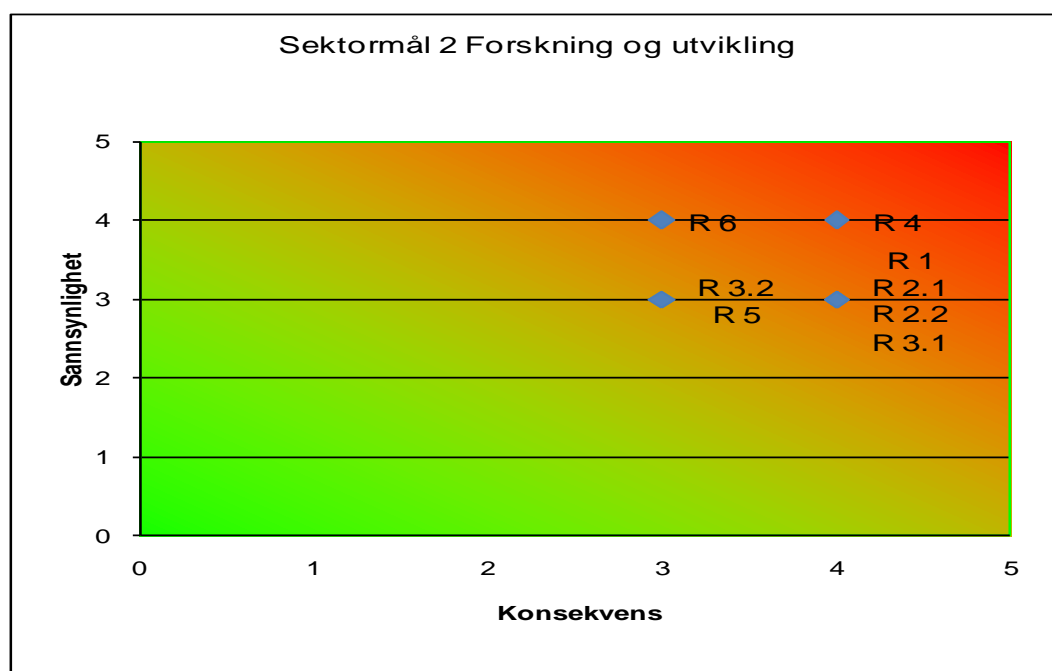
Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

- R 1 For få med førstekompetanse
- R 2.1 For lite intern tid til forskning
- R 2.2 Manglende satsingsmidler
- R 3.1 Vanskelig å rekruttere ekstern førstekompetanse
- R 3.2 Stor spredning på forskningsfelt internt
- R 4 Mangelfull intern organisering av FoU
- R 5 For dårlig inngrep med NFR og andre
- R 6 Svakt utviklet nasjonale og internasjonale nettverk

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

Vurdering og prioritering av risikoer – tiltak

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Manglende FoU-kapasitet. Liten publisering. Svak fagutvikling i stab.	4	3	12 ²	-Prioritere midler til kompetansebygging -Personal og kompetanseplan -Målrettet nyrekruttering med førstekompetanse
R 2.1	Lite resultat av forskningen. Lite tid til prosjektinitiering.	4	3	12	Omprioritere bruk av faglig tid
R 2.2	Begrenser evnen til forstudier og satsinger.	4	3	12	Frigjøre midler ved omprioriteringer
R 3.1	Impulser utenfra blir for svake.	4	3	12	Aktiv headhunting av talenter til ledige stillinger
R 3.2	Lite synlig forskningsmiljø.	3	3	9	Videreutvikle interne strategier
R 4	”Tilfeldig” kontaktpunkt mot finansieringskilder. Manglende forskningsledelse. Mangelfullt service- og støttesystem for forskning.	4	4	16	-Utredning for å forbedre internorganisering av FoU-virkosheten. -Utdanne forskningsledere
R 5	Er ikke premissleverandør når nye NFR-program skal utvikles. Dårlig kunnskap i NFR om HiÅ.	3	3	9	-Forskningsledere for hvert område -Styrke kontakten til NFR og NFR sin stedlige representant.
R 6	Svak eksponering mot eksterne impulser. Mangelfull evne til å hente hjem ny kunnskap	3	4	12	-Etablere interne stimulerings tiltak for utveksling og nettverksbygging

² Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

3.1.3 Samfunnets behov

SEKTORMÅL 3: *Universiteter og høyskoler skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Universiteter og høyskoler skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten*

Virksomhetsmål 3.1(KD)		Høyskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
HiÅ	Antall kronikker e.l	3	4	5	7	10
HiÅ	Artikler/publiseringer i fagpresse	7	15	16	20	25
HiÅ	Foredrag, fagmesser og konferanser*	9	13	45	45	45
HiÅ	Medieoppslag i Meltwater	132	137	309	350	400

*Til og med 2008 omfatter parameteret kun foredrag

Virksomhetsmål 3.2(KD)		Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Omfang av eksternt finansiert virksomhet EFV (inntekt i mill kr)	18,927	25,716	27,644	26,000	26,000
KD	Mottatte foretningssideer	1	0	6	8	10
KD	Mottatte foretningssideer som har resultert i opprettelse av selskap	1	0	2	3	4
HiÅ	%-andel av hovedprosjekter/ bacheloroppgaver i samarbeid med regionalt nærings-/arbeidsliv <ul style="list-style-type: none"> • Ingeniørutdanning • Nautikk • Eksportmarkedsføring • Marin biologi og foredling • Bioingeniør 			94 %*		80 %
					100 %	100 %
					80 %	85 %
					90 %	90 %
					73 %	75 %
					62 %	70 %
HiÅ	Antall studenter deltatt i nasj og internasj nyskapingskonkurranser			18	20	20

* Ingeniør- og maritim utdanning

Virksomhetsmål 3.3 (HiÅ)		HiÅ skal gjøre virksomheten tilgjengelig for alle				
Styringsparameter		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
HiÅ	Antall etterutdanningstilbud			12	15	15

Kvalitative styringsparametere sektormål 3

Innovasjon skal bli en del av virksomheten ved HiÅ

- Gi studentene på utvalgte studier mulighet til å utvikle egen kompetanse til å skape sin egen virksomhet ved å bruke studentbedrift som et sentralt pedagogisk virkemiddel.
- Å prøve ut ”tverrfaglige” studentbedrifter.

Tilrettelegging for god tilgjengelighet for allmennhet og samfunn av forskning og annen faglig aktivitet

- Etablere oversikt over prosjekter på hjemmesiden med kort info om hvert prosjekt.
- Publisere resultat i åpne kanaler.

Arbeid med å øke volum på BOA

- Utvikle nye kurstilbud, satse spesielt inn mot maritim næringsklynge og helsevesen. Vil ha spesielt fokus på behov knyttet opp mot Samhandlingsreformen.
- Øke forskningskapasiteten

Policy for å utvikle immaterielle rettigheter og forbedret håndtering av dette

- Utvikle og få styrebehandlet egne retningslinjer for immaterielle rettigheter. Arbeidet baseres på tilsvarende arbeid utført ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i samarbeid med Leiv Erikson Nyskaping
- Planlegge og å etablere administrativ kapasitet til å håndtere slike spørsmål

Risikovurderinger sektormål 3

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på mål (jf. kapittel 3) er det identifisert 6 kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å ta eksterne FoU-oppdrag

KSF 2: Tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å gjennomføre kurs

KSF 3: Godt renommé og tillit hos eksterne kunder

KSF 4: Klare interne rutiner og tjenlige styringsverktøy som sikrer god prosjektoppfølgning

KSF 5: Klar delegering av ansvar og myndighet til prosjektleder

Identifisering av risikoer

Basert på kritiske suksessfaktorer er følgende risikoer identifisert:

- R 1. For få med førstekompetanse
- R 2 For få med spissa realkompetanse
- R 3.1 Svikt i leveranse
- R 3.2 Mangelfull praktisk oppfølging av kursdeltakere
- R 4 Mangelfull intern organisering av FoU
- R 5.1 Mangelfulle skriftlige rutiner
- R 5.2 Lite brukervennlig styrings- og rapporteringssystem

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

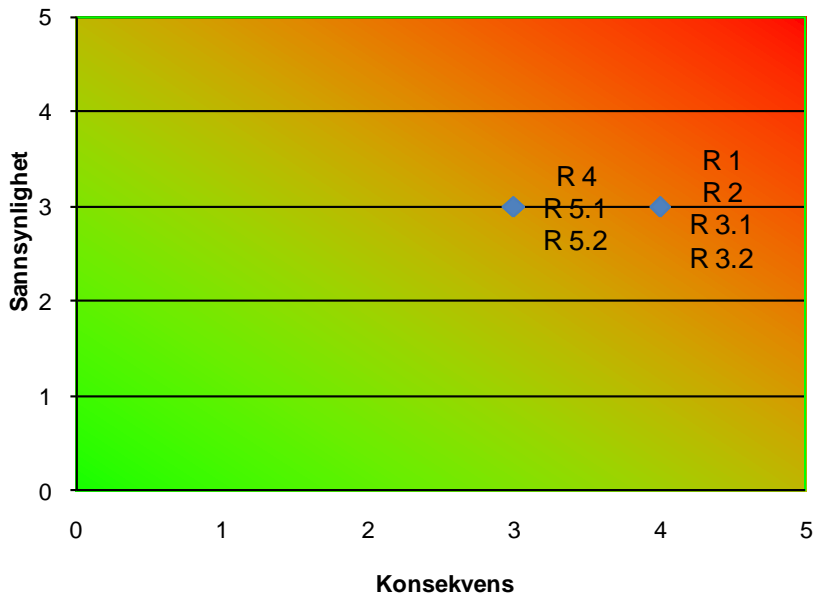
Vurdering og prioritering av risikoer – tiltak

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1	Reduserte inntekter Lavt renommé	4	3	12 ³	Prioritere midler til kompetansebygging Personal og kompetanseplan Målretta nyrekruttering med førstekompetanse
R 2	Avlysning av kurs Dårlig utnyttelse av markedspotensialet	4	3	12	Omprioritere bruk av faglig tid Rekruttere nye med rett realkompetanse
R 3.1	Tap av renommé	4	3	12	Backup til sentral kompetanse
R 3.2	Tap av renommé.	4	3	12	Ha kompetente medarbeidere i adekvat organisering for praktisk oppfølging
R 4	Ineffektiv gjennomføring	3	3	9	Tydlig organisering og klare, gode rutiner Utdanne forskningsledere
R 5.1	Nødvendig prosjektstyringsdata er ikke tilgjengelig	3	3	9	Tydlig krav og spesifikasjoner til leveransene mellom prosjekt og økonomiseksjonen
R 5.2	Lite effektiv prosjektledelse	3	3	9	Etablere interne stimulerings tiltak for utveksling og nettverksbygging

Konsekvens (maks 5) x Sannsynlighet (maks 5) = Risiko

³ Dette er gjennomsnittsverdi for institusjonen. Her er store variasjoner mellom ulike institutt og fagmiljø.

Sektormål 3 Samfunnets behov

3.1.4 Personal- og økonomiforvaltning

SEKTORMÅL 4: *Universiteter og høyskoler skal organisere og drive sin virksomhet på en slik måte at samfunnsoppdraget blir best mulig ivare tatt innenfor rammen av disponible ressurser*

Virksomhetsmål 4.1(KD)		Høyskolene skal sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene				
		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
Styringsparameter		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenheter	122.753	128.212	134.470	143.105	140.984
KD	Driftsutgifter per publikasjonspoeng	20,5 MNOK	14,1 MNOK	13,4 MNOK	11,5 MNOK	10,2 MNOK
KD	Forholdet mellom vitenskapelig og administrativt ansatte *)	36,8 %	35,8 %	34,8 %	37,0 %	37,0 %

*) I andelen administrative stillinger inngår instituttledere og prosjektledere.

Ved beregning av driftsutgifter per avlagte 60-studiepoengsenheter har høyskolen lagt til grunn ”Ny produksjon totalt”, dvs. både studiepoengproduksjon over bevilgningsfinansiert og eksternt finansiert virksomhet. Resultatmålet for 2009 og ambisjonsnivået for 2010 er basert på en studiepoengproduksjon på henholdsvis 1330 og 1350 60-poengsenheter. Produksjonen var i 2008 på 1313 60-poengsenheter. HiÅ ligger i toppsjiktet i høyskolesektoren når det gjelder andel eksternt finansiert virksomhet av total omsetning. Dette gjelder blant annet ikke studiepoenggivende kursvirksomhet, som bidrar til et forholdsvis høyt tall både ved sammenligning mot studiepoengsenheter og publikasjonspoeng.

Andelen ansatte i administrative stillinger i forhold til undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger er gradvis redusert de siste tre årene. Det er iverksatt tiltak for å styrke administrativ kapasitet, og det forventes en forholdsmessig økning i administrative stillinger i 2009.

Virksomhetsmål 4.2(KD)		Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et høyt kompetansenivå, et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv				
Styringsparameter		Resultat *)			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	22,5 %	28,9 %	31,7 %	35,0 %	38,0 %
KD	Andel kvinner, totalt: etter stillingskategori: - fagstillinger - førstestillinger - mellomledere, tab 3.3 - støttestillinger - drift/vedlikeholdsst. - administrative still	46,1 % 43,6 % 12,6 % 57,1 % 35,6 % 0,0 % 64,5 %	46,0 % 44,4 % 28,2 % 28,6 % 41,4 % 0,0 % 61,6 %	45,1 % 41,5 % 25,3 % 42,9 % 34,8 % 0,0 % 67,5 %	31,0 %	35,0 %
HiÅ	Andel førstestillinger i fagmiljøene: - Helsefag - Bioingeniør - Ingeniør - Maritim - Økonomisk/administrative utd - Biologiske utdanninger		23,7 % 0,0 % 22,0 % 56,5 % 70,8 % 23,5 %	19,4 % 20,0 % 29,4 % 56,0 % 68,0 % 24,1 %	26,0 % 40,0 % 32,0 % 56,0 % 70,0 % 24,1 %	30,0 % 40,0 % 34,0 % 56,0 % 75,0 % 36,0 %

*) Alle tall per 01.10

Virksomhetsmål 4.3(KD)		Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen. God internkontroll og effektiv ressursforvaltning skal tas hensyn til i institusjonens strategiske prioriteringer				
Styringsparametere		Resultat			Resultatmål	Ambisjonsnivå
		2006	2007	2008	2009	2010
KD	Likviditetsgrad (omløpsmidler/kortsiktig gjeld)	1,18	1,44	1,62	1,50	1,60
KD	Avregninger (viser hvor stor tilgang/avgang det er i avsetninger)	1,620	1,409	5,423	-211	0
HiÅ	Resultat EFV (mill kr)	1,168	1,238	3,517	500	600
HiÅ	Ubrukte midler ved enhetene Avsetninger (25 %) Fri virksomhetskapital Sum min 7 % av tilskuddet fra KD**	2,000 2,018 6,095	2,323 2,829 7,646	4,432 3,557 3,922 11,911	11,200	11,800

**Nødvendig handlefrihet for å fange opp svingninger og gi rom for strategiske satsinger

I 2008 er avregningen forholdsvis høy som følge av omklassifisering av bidragsprosjekt. I 2009 ser den økonomiske situasjonen ut til å bli meget stram og vi antar at høgskolen ser seg nødt til å benytte tidligere avsetninger for å ha en akseptabel drift av høgskolen.

Resultatmål for EFV reduseres i 2009 og 2010 som følge av de nye retningslinjene. HiÅ sin kursvirksomhet er fra og med 2009 innarbeidet som en del av den bevilgningsfinansierte virksomheten.

Kvalitative styringsparametere sektormål 4

Det viktigste kvalitative styringsparameter for økonomi- og personalforvaltningen vil være den samlede vurdering og tilbakemelding som mottas fra:

- Kunnskapsdepartementet
- Riksrevisjonen
- Høgskolestyret
- Rektor
- Høgskoledirektør

Sentrale kriterier for å se nærmere på bestillingspresisjon og leveransepresisjon er blant annet:

- Tilfredsstillende kvalitet
- Leveres til rett tid
- Har et riktig omfang
- Er i overensstemmelse med de lover, regler og øvrige rammevilkår som gjelder for høgskolens virksomhet.

Fokusområder:

HiÅ skal ikke få vesentlige merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen.

Tilrettelegge for bedret beslutningsunderlag på alle nivå i organisasjonen med et spesielt fokus på saker til høgskolestyret.

Forankring, iverksetting og oppfølging av beslutninger i de aktuelle deler av organisasjonen.

Høgskolen er inne i en kartleggingsfase med sikte på å bedre de administrative støttefunksjonene mot fagmiljøene. Dette gjelder både opp mot linjeorganiseringen og prosjektorganisering. Dette medfører en gjennomgang og presisering av roller, fullmakter og ansvar, samt rutiner og retningslinjer.

Høgskolen vil i 2009 implementere bestillingsstøttesystem (BSS) og Konkurransgjennomføringsverktøy (KGV) i tråd med KD sine krav og retningslinjer for å bedre kvaliteten i anskaffelse av varer og tjenester. Dette vil bidra til bedre internkontroll, primært innenfor anskaffelser.

Høgskolen hadde opprinnelig planer for å implementere prosjektstyringsverktøy i 2009. Den stramme økonomiske situasjonen fører til at vi ikke kan omprioritere ressurser til dette tiltaket som dermed må utsettes.

Høgskolen vil i 2009 foreta en ny gjennomgang av bemanningsplanen i hele organisasjonen for å sikre korrekt dimensjonering og kompetanse i forhold til oppgavene. Det er også iverksatt et arbeid for å justere ressursbruken i faglige stillinger for å styrke forskning og faglig ledelse.

Risikovurderinger sektormål 4

Kritiske suksessfaktorer (KSF)

Basert på virksomhetsmålene er det identifisert fem kritiske suksessfaktorer (KSF) for å nå målene. De kritiske suksessfaktorene er:

KSF 1: HiÅ har den nødvendige økonomiske handlefrihet til å gjennomføre tiltak for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.

KSF 2: HiÅ har tilstrekkelig kompetanse til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 3: HiÅ har tilstrekkelig ressurser til å utføre sine oppgaver på en god måte.

KSF 4: Systemer og rutiner fungerer slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.

KSF 5: Vedtak fra HS, beslutninger fra høgskoledirektøren og anbefalinger blir klart formidlet og følges opp internt i hele organisasjonen.

Identifisering av risikoer

Basert på de kritiske suksessfaktorene er følgende risikoer identifisert:

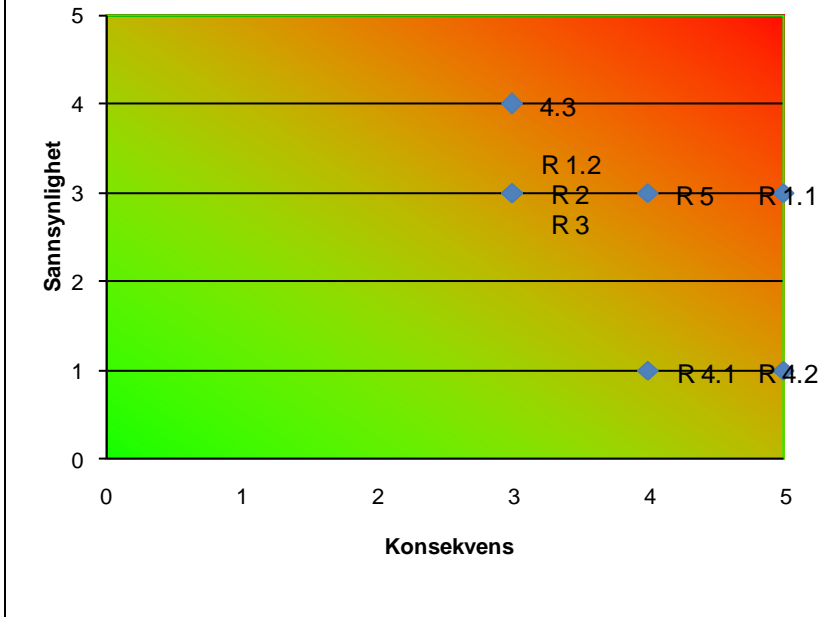
- R 1.1 HiÅ har ikke nødvendig økonomisk frihet for å sikre en god og effektiv forvaltning av ressursene.
- R 1.2 Roller, fullmakter og ansvar internt i HiÅ er ikke klart definert.
- R 2 HiÅ har ikke tilstrekkelig kompetanse.
- R 3 HiÅ har ikke tilstrekkelig kapasitet.
- R 4 Systemer og rutiner fungerer ikke slik at tjenester kan leveres/oppgaver utføres med god kvalitet til rett tid.
- R 5 Svikt i kommunikasjon, misforståelser og manglende oppfølging av vedtak, beslutninger og anbefalinger i organisasjonen.

Første siffer viser hvilken KSF risikoen relaterer seg til, og andre siffer viser eventuelt. undernummerering av risikoer knyttet til en KSF.

Vurdering og prioritering av risikoer – tiltak

Risiko nr.	Beskrivelse av konsekvens	Kons.	Sanns.	Risiko	Tiltak
R 1.1	Manglende behovsdekning. Feil bruk av ressurser. HiÅs mulighet til måloppnåelse svekkes.	5	3	15	Følge utviklingen. Kartlegge og iverksette tiltak for å øke økonomisk handlefrihet på sikt
R 1.2	Oppgaver blir ikke gjort. Unødig ressursbruk til avklaringer. Misnøye blant ansatte	3	3	9	Klargjøre roller, fullmakter og ansvar.
R 2	Oppgaver blir ikke utført, eller blir utført med for dårlig kvalitet. Ressursbruken unødig høy.	3	3	9	Prioritere kompetansebygging. Være bevisste på muligheten til å kjøpe tjenester/kompetanse ved behov. Den økonomiske situasjonen kan gjøre dette vanskelig å gjennomføre
R 3	Får ikke utført nødvendige oppgaver. Manglende leveranser, eller dårlig kvalitet på det som leveres.	3	3	9	Løpende prioritering ved behov.
R 4.1	<i>Regnskaps- og budsjettssystem (Agresso)</i> Svikt vil føre til svakere økonomistyring, økt risiko for budsjettoverskridelser etc.	4	1	4	Ekstern leverandør (UNINETT) har avtafestet oppetid og backup-rutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen for lav.
R. 4.2	<i>Lønnsystem (SAP)</i> Svikt kan føre til feil eller manglende lønnsutbetalinger. Problemer for ansatte.	5	1	5	Ekstern leverandør (SSØ) har avtafestet oppetid og backup-rutiner. Gitt at dette holdes anses risikoen lav og konsekvensene moderate.
R 4.3	<i>System og rutiner</i> Manglende eller ikke-optimale system og rutiner gir økt risiko for feil eller at oppgaver ikke utføres. Ineffektiv ressursbruk og system benyttes ikke fullt ut.	3	4	12	System og rutiner skal løpende implementeres og forbedres. Løpende fokus på å etablere og videreutvikle rutiner. Innføring av BSS og KGV i tråd med KDs retningslinjer. Bedre utnyttelsesgrad i system som er tilgjengelige.
R 5	De ulike deler av organisasjonen og de ansatte kan oppleve "uforklarlige" forskjeller i hvordan saker håndteres og følges opp. Uklare kjøreregler kan gi usikre forhold for de ansatte og bidra til misforståelser og misnøye.	4	3	12	Felles opplegg (rutiner, veiledere mv) Forberedelse, iverksetting og oppfølging av HS-saker. Vedtak i HS må følges opp lojalt og vi må unngå "omkamper".

Sektormål 4 Personal- og økonomiforvaltning

3.2 PLAN FOR TILDELT BEVILGNING FOR 2009

Målsettingen for gjennomføringen av virksomheten i 2009 er nedfelt i høgskolens virksomhetsplaner. For bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) setter budsjettmodellen de økonomiske rammer for gjennomføring av aktivitetene. De økonomiske forutsetningene for bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA) er regulert gjennom avtaler og budsjetter for de enkelte prosjekt.

Tabell 4.3 Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2009

Inntekter/ utgifter	Beløp (1000 kr)
Driftsinntekter	
Herav bevilgningsfinansiert virksomhet	161 369
Herav salgs og leieinntekter	3 460
Herav kursinntekter	14 000
Herav Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet	12 000
Sum driftsinntekter	190 829
Driftskostnader	
Herav lønnskostnader	114 774
Herav anskaffelser og påkostninger	2 000
Herav husleie	31 604
Herav andre driftskostnader	41 951
Sum driftskostnader	190 329
Driftsresultat BFV	-
Driftsresultat EFV	500

Kommentarer til tabellen

Bevilgningsfinansiert virksomhet er gitt i Kunnskapsdepartementets brev av 18.12.2008 vedrørende "Statsbudsjettet for 2009 kap. 275 – Tildelingsbrev for Høgskolen i Ålesund". Bevilgningen som stilles til disposisjon for høgskolen er 161,369 millioner kroner.

I henhold til de nye retningslinjene skal all kursvirksomhet som finansieres ved egenandeler, kursavgifter mv. fra og med 2009 defineres som en del av den ordinære driften. Tidligere har denne aktiviteten blitt definert som en del av BOA.

I 2009 budsjetteres denne aktiviteten til 14 millioner kroner. Aktiviteten prosjektbudsjetteres og regnskapsføres som merinntekter mot merutgifter over høgskolens eget kapittel.

Som følge av de nye retningslinjene forventes omsetningen på høgskolens BOA i 2009 å ligge på 12 millioner kroner.

I høgskolens plan for disponering av tildelt bevilgning i 2009, er det lagt til grunn en forventet lønnsvekst på 4,5 %.

Når det gjelder anskaffelser og påkostninger ser høgskolen seg ikke i stand til å imøtekomme de behov som gjennom budsjettprosessen fremstår som meget kritiske for driften. Budsjettet er redusert med 4 millioner kroner. Da gjenstår det 2 millioner kroner som kun er tiltenkt for gjenanskaffelse av utstyr som høgskolen ser på som meget driftskritisk.

Bevilgningsfinansiert virksomhet

Bevilgningen som KD har stilt til rådighet, har HiÅ med utgangspunkt i budsjettmodellen fordelt på følgende måte:

Beløp i 1.000 kroner

Budsjettenhet	Netto ramme 2009	Andel i %
Institutt for teknologi og nautikkfag	31 350	19,4 %
Institutt for helsefag	21 937	13,6 %
Institutt for biologiske fag	8 527	5,3 %
Institutt for internasjonal markedsføring	11 674	7,2 %
Sum Instituttene	73 488	45,5 %
Høgskolens sentrale budsjett- og fellesposter	53 322	33,0 %
Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon	34 559	21,4 %
Sum høgskolens netto ramme for 2009	161 369	100,0 %

Instituttene er tildelt midler etter resultatutviklingen i finansieringssystemet.

Høgskolens sentrale budsjett- og fellesposter består hovedsakelig av:

- Husleie
- Forvaltning, drift og mindre vedlikehold av bygningsmassen.
- Forskning og utvikling
- Studieutvalget
- Stipendiater
- Lønnskompensasjon (4,5 %).
- Verv (frikjøp)
- Strategiske satsinger

Høgskolens sentrale administrasjon og støttefunksjon består av:

- Administrasjon (studieseksjonen, personalseksjonen og økonomiseksjonen)
- Senter for etter og videreutdanning
- Biblioteket
- IT-seksjonen

Økonomiske hovedpunkter

Tiltak som høgskolen har prioritert å finansiere:

- Master produkt- og systemdesign (POD) er en strategisk satsing som det i 2009 er avsatt inntil 2 millioner kroner til i 2009. Produksjonen av studiepoeng i 2009 vil generere en inntekt på om lag 1,5 millioner kroner i 2011.
- Ulike personalrelaterte tiltak er budsjettet med 0,5 millioner kroner.
- Implementering av bestillingsstøttesystem (BSS) og konkurransegjennomføringsverktøy. (KGV) i tråd med de retningslinjer som er gitt av KD er budsjettet til 0,8 millioner kroner
- Implementering av studieadministrativt system, trinn 1, er budsjettet med 0,378 millioner kroner.
- Andre tiltak som for eksempel; fullfinansiere dr.gradsløp og prof II i helsefag er budsjettet til 0,322 millioner kroner.

Tiltakene er finansiert ved at høgskolen også i 2009 må redusere midler til utstyrsanskaffelser (omtalt tidligere i dette kapittelet).

Reserver

Høgskolen har budsjettet med 0,4 millioner kroner i reserver for å imøtekomme uforutsette hendelser og iverksette mindre tiltak:

- Høgskoledirektørens reserver 0,1 millioner kroner
- Rektors strategiske midler 0,1 millioner kroner
- Høgskolestyrets disposisjon 0,2 millioner kroner.

Økonomiske utfordringer

En kritisk suksessfaktor er å kunne tilrettelegge for at høgskolen og høgskolestyret skal kunne opparbeide seg en reell økonomisk handlefrihet og derigjennom kunne prioritere organisasjonsutviklende tiltak. Noen av de større utfordringene er blant annet:

- Høgskolen blir mer og mer avhengig av eksterne midler for å kunne finansiere den ordinære driften.
- Høgskolen har i de senere år ikke hatt økonomisk handlefrihet til å avsette midler til utstyr og investeringer i ønsket omfang.
- Høgskolen har ikke rom for prioriteringer, kun omprioriteringer eller nedprioriteringer.
- Høgskolen vil i det videre arbeidet fokusere på å balansere høgskolens aktivitetsnivå med de økonomiske forutsetningene.
- Høgskolen ser videre at det er et stort behov for å balansere forholdet mellom lønnsrelaterte kostnader, midler til investeringer og andre driftskostnader.

Andre forhold

Andre forhold som høgskolen vil se nærmere på er:

- Tiltak for å øke inntektsgrunnlaget fra eksterne finansieringskilder (BOA, kursvirksomhet mv.)
- Omdisponering og effektivisering av ressursbruken ved høgskolen, herunder personale, bemanningsplaner mv.
- Kostnadsreducerende tiltak.

TABELLVEDLEGG